

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

KOMÜNİST

KÖZ

- ▣ Asalakların Saltanatına Son!
 - ▣ Zorunlu İşler Nüfusa Pay Edilmeli!
 - ▣ Kısa Çalışma Saatleri! Tam Ücret!
 - ▣ Hükümetin Önlemleri Koronayı Değil Emekçileri Ezmek İçin
- Cumhur İttifakı Gitmeden Koronaya Karşı Mücadele Edilmez!
- ▣ Atölyede, Fabrikada, Hastanede, Markette Biz Varız
 - Hakkımızı Almak İçin Alanlarda da Biz Olmalıyız!

AYLIK KOMÜNİST GAZETE FİYATI: 2 TL (KDV DAHİL) MART 2020 SAYI:22 (117) www.kozgazetesi.org

Asalakları Koruyup Emekçileri Ezen GÖNÜLLÜ KARANTİNAYI KIRALIM

“Evde kalın!” diyorlar bize. Nasıl kalalım? Tuzu kuru burjuvalardan değiliz biz. Hayatı yaratan biziz. Çarkları döndüren biz. Yaşamak için çalışmak zorundayız. Tüm toplumun yaşaması için çalışmak zorundayız.

“Kendinize iyi bakın!” diyorlar. Bundan büyük riyakârlık olabilir mi? Markette, atölyede, hastanede ölesiye çalışırken nasıl bakalım? Pislik içindeki metroda, otobüste demirleri peçeteyle tutarak mı bakacağız? Sabunu, dezenfektanı olmayan atölyede mi bakacağız? Tuvaletin anahtarını beş dakikalığına şeften alırken mi? İşyerini şikayet hattı kurmuşsunuz. İşyerini kapatıp işsiz mi kalalım?

Dahası, niye “önce kendimize iyi bakalım?” Dini imanı para olanlar önce kendini düşünür. Kendimi kurtarmadan başkasını kurtaramam der. Bizler işçileriz. Kendi başına bir kıymetimiz olmadığını biliriz. Hepimizin kulağına ayrı ayrı “kendini düşün”, “aileni düşün” diye fısıldayan patronun bizi birbirimize düşürmek istediğini biliriz. Suriyeli, Afgan, Özbek kardeşimiz asgari ücretin üçte birine çalışırken bizim iş güvencemiz olabilir mi? Bizler ancak birleşince güçlüyüz. Ancak ortak bir dava için mücadele ettiğimizde kurtarabiliriz kendimizi.

“Halk sağlığını düşünün!” diyorlar. Hepimiz halksak niye biz çalışmak zorundayız? Niye biz evimizi ofise çeviremiyoruz? Niye işe özel arabamızla gidip gelemiyoruz? Halk biziz ama sizin halk sağlığı dediğiniz şey patronların, onların uşaklarının sağlığı.

“Sosyal mesafeyi koruyun!” diyorlar. İşe gidip gelmek mecburi. Tıkış tıkış iş yerinde dip dibe çalışmak mecburi. Ama sorunlarımızı konuşmak için toplantı yapmak, hakkımızı aramak için miting yürüyüş yapmak yasak. Sosyal mesafe nedense biz sömürülürken değil hakkımızı aramak için bir araya geldiğimizde aklına geliyor tuzu kuruların.

Ölümlerin sebebi Korona değil onlar. Sağlıklı beslenebiliyor muyuz? Hayır. Yeterince uyuyabiliyor muyuz? Hayır. İş yükümüz normal mi? Hayır. Hatta işçi sayısı azaldığı için daha çok çalışıyoruz. İşyeri temiz mi? Hayır. Yeterince test kiti var mı? Yok. Yeterince solunum cihazı var mı? Yok. Yeterince sağlık personeli var mı? Yok! Devletin bütün kaynakları ellerinde. Paraları nereye harcıyorlar? Bize mi kendilerine mi? Emekçileri kim öldürüyor? Korona mı onlar mı?

Yönetemiyorlar! Yönetemedikleri için iptal ediyorlar, tatil ediyorlar, yasaklıyorlar. Yaşlılara dışarıya yasak, okullar kapalı, bütün programlar iptal. Madem vatandaşlar kendi OHAL'lerini kendileri ilan edecek bu devlet niye var? Demek ki devletin, hükümetin asil işi halkın temel ihtiyaçlarını gidermek, onları afetlere karşı korumak değil. Demek ki devlet para babalarının özel işlerini yürüten bir topluluk.

Alkışla uyutamazlar! Yirmi milyon asgari ücretlinin hepsini her gün alkışlasanız uyutamazlar. Bize kahraman diyerek asalaklıklarını örtemezler. Madem markette çalışmak, çöpleri temizlemek, atölyede maske dikmez zorunlu neden bunu sadece biz yapıyoruz? Bizler daha mı az insanız? Neden ücretleri düşürmeden bütün zorunlu işler çalışan nüfusa pay edilmiyor? Çalışma saatleri düştüğü oranda enfeksiyon kapma riskinin düşeceğini elbette biliyorlar. Ama patronlar için cüzdanları biz işçilerin sağlığından önemli. Dahası patronlar çalışma saatleri düşerse, örgütlenmeye, mücadele etmeye daha fazla zamanımız kalacağını biliyorlar.

Cumhur İttifakı gitmeden bu sorunlar çözülmez. Bugün Korona büyük bir kriz haline geldiyse bunun sorumlusu hükümet. “Muhteşem sağlık sistemi, hastanelerimiz çok iyi” dediler, sonuç ortada. Her türlü önlemi aldık dediler, sonuç ortada. Servetleri büyüdü ama ilaç yok, test kiti yok, maske yok, dezenfektan yok, doktor yok. Bildikleri tek şey yasaklamak ve baskı kurmak. Kolluk kuvvetlerini emekçilerin üzerine salmak. Ama kendi polisini, askerini Korona'dan koruyacak donanımı bile yok.

Tek silahımız mücadele! Kendine iyi bakmak yerine kendi başımızın çaresine bakmalıyız. Sosyal mesafeyi koruma bahanesiyle örgütsüzlüğü, şikayetçiliği, köşemize çekilmeyi dayatanlara kulak asmayalım. Fabrikaları doldurduğumuz gibi hakkımızı almak için alanları da doldurmalıyız. Evde oturup salgının geçmesini beklemek yerine sınıf kardeşlerimizle sınıf düşmanlarının karşısına dikilmeliyiz.

KÖZ'ün Sözü

**Korona yayılırken
devrimci ve reformist siyaset**

2020 yılı İran Devrim Muhafızları komutanlarından ve İran'ın en önemli figürlerinden biri sayılan Kasım Süleymani'nin bir ABD dronu (İHA) tarafından öldürülmesiyle açılmış ve neredeyse yeni bir dünya savaşının eşiğine geldiğine dair yorumlarla dünya medyası çalkalanmıştı. Bu gerilim beklenmedik bir hız ve yumuşaklıkla gündemden düştü.

s.2-7

KÖZ'ÜN SÖZÜ

DÜNYADA VE TÜRKİYE'DE BURJUVA SOSYALİZMİ SOLU TESLİM ALDI

2020 yılı İran Devrim Muhafızları komutanlarından ve İran'ın en önemli figürlerinden biri sayılan Kasım Süleymani'nin bir ABD dronu tarafından öldürülmesiyle açılmış ve neredeyse yeni bir dünya savaşının eşliğine gelindiğine dair yorumlarla dünya medyası çalkalanmıştı. Bu gerilim beklenmedik bir hız ve yumuşaklıkla gündemden düştü. Bu sorun gündemden düşer düşmez Libya'daki iç savaş üzerinden büyük bir çatışma olasılığı gündeme geldi ve öncekinden daha büyük bir hızla gündemden düştü.

Sonra İdlid ve etrafının BAAS ordusu tarafından kuşatılması ve oradaki gözlem noktalarında bulunan TSK+ÖSO birliklerinin Suriye ve/veya Rusya uçakları tarafından vurularak TSK'nın ağır bir kayıp alması gündeme oturdu. Orta Doğu çerçevesinin de ötesine taşma olasılığını barındıran yeni bir savaş senaryosu Türkiye'de olduğu gibi dünya basınında da yankılandı. Putin zaten Ruhani'yle birlikte Moskova-Suçi-Astana aşamalarında Erdoğan'ı makasa almıştı, bu sefer de dünya liderini ayağına çağırdı. Önceki muhtıraları teyit ve tekrar eden, fakat Türkiye'de nedense "mutabakat" diye tercüme edilen, Moskova muhtırası Erdoğan'ı diklenmeden geri adımlar atmaya zorladı. Bu gerilim de tam anlamıyla gündemden çıkmaya da yumuşadı.

Bunun ardından bir dönem Erdoğan'ın Avrupa'ya şantaj yapma niyetiyle Yunanistan sınırına yığıldığı mülteciler ve bunların Yunan polisinden beklenenden daha sert bir müdahalesiyle geri püskürtülmesi gündeme oturdu. Ama bu sert müdahale bir yanı sıra Avrupa'nın yaklaşan Korona salgınına karşı tedbirlerinin habercisi sayılırdı.

Nitekim henüz dikkatler dünyanın bu noktalarından uzaklaşmamışken şimdi bütün dünya Korona salgını ile çalkalanıyor.

Dünyanın dört bir yanına hızla yayılan bu salgının tetiklediği kriz elbette emperyalizmin nasıl bir gericilik rejimi olduğunu gösterdi. Kapitalizmin en gelişmiş olduğu coğrafyalarda burjuva toplumunun kendi kölelerini beslemekten bile aciz olduğu açığa çıktı. Başta emperyalist metropoller olmak üzere dünyanın dört bir yanındaki burjuva diktatörlüklerinin açmazlarını, bu açmazlar nedeniyle ilan ettikleri olağanüstü hâl rejimlerini en görmek istemeyen gözlerle bile gösterdi. Devrimci bir durumun dünya çapında yayıldığı gizlenemez hale geldi.

Ama Korona salgını sadece bunları göstermedi. Aynı zamanda dünya çapında sol hareketlerin, işçi hareketlerinin tümüyle reformizmin etkisi altında olduğunu da bütün çıplaklığıyla ortaya koydu. Komünist Parti Manifestosu'nda burjuva sosyalizmi şu şekilde tanımlanıyordu:

"Burjuvazinin bir bölümü, burjuva toplumunun varlığını sürekli kılmak için, toplumsal derterleri gidermeden yanadır.

İktisatçıları, hayırseverleri, insan severleri, işçi sınıfının durumunun düzeltilmesini meşgale edenleri, bağış kampanyacıları, hayvanları koruma dernekleri üyeleri, işçi düşmanları, akla

Korona yayılırken devrimci ve reformist siyaset

gelebilecek her türlü gizli reform heveslileri, hepsi bu kesime girerler. Sosyalizmin bu türü, dört başı mamur sistemler bile ortaya koymuştur.

....

Sosyalist geçinen burjuvalar, çağdaş toplumsal koşulların doğurduğu kaçınılmaz mücadeleleri ve tehlikeleri göze almadan, bu koşulların bütün nimetlerinden yararlanmak isterler. Halihazır toplum düzeni olduğu gibi kalsın, ama devrimci ve parçalayıcı unsurları olmasın isterler."

Burjuva sosyalizmi, bugün bir bütün olarak dünyadaki sol akımları kapsamaktadır. İşçi ve ezilen hareketi tümüyle burjuva sosyalizminin çizdiği çerçevede içinde hareket etmektedir. Günümüzde dünyanın şu ya da bu bölgesinde bir devrimci hareketten söz etmek mümkün değildir. Kürdistan'dakiler de dahil olmak üzere tüm hareketler burjuvazinin güdümündedir, onun ideolojisini üretmektedir. Tüm hareketler reformizme teslim olmuştur. Üstelik bu durum dünya çapında devrimci dinamikler şiddetlenirken yaşanmaktadır.

REFORMİZME TESLİMİYET TÜRKİYE'DE DAHA ÇARPICI

Reformizme teslimiyet bir dizi sebepten ötürü Türkiye'de çok daha çarpıcı bir biçimde gerçekleşiyor. Herşeyden önce; dünya çapında yayılan devrimci durum, en yoğun biçimde Kürdistan'da ve Türkiye'de yaşanıyor. Devrimin güncelliğinden söz ediyorsak bu devrimin merkezi ayağımızı bastığımız topraklardır. İkincisi sadece HDP'nin durumunu ele aldığımız zaman dahi Türkiye solu tarihinin en güçlü döneminde ve bu durumun kendisi Türkiye'de rejimin krizini derinleştiren bir rol oynuyor. Üçüncüsü Türkiye'de sol tarihinin en güçlü döneminde

Tarihteki en ölümcül salgınlar ve zayıfları

Çin'in Wuhan kentinde başlayıp dünyanın, en azından kuzey yarı küresinin tamamını sarmış olan bu salgın şimdiye kadar 230 binin üzerinde kişide teşhis edilmiş ve 10 bine yakın can almış durumda. Bu tablonun git gide daha vahim olacağı da öngörülmüyor.

Kimileri şimdiden bu salgının tarihte görülmüş ve kayda geçmiş en büyük salgınlar arasında yer alacağını söylüyor.

Daha önce görülüp kayda geçen salgınlar ve bilinen zayıflarını hatırlamak gerekirse:

- Atina'da M.Ö. 430-426 yılları arasında görülen ve o zamanki nüfusun üçte biri demek olan 70 bin kişinin hayatına mal olan tifo salgını.

- Roma İmparatorluğu'nun Mezopotamya topraklarından başlayıp Roma'yı da saran ve M.S. 165-189 yılları arasında 10 milyon can aldığı hesaplanan çiçek hastalığı salgını.

- M.S. 541'de Mısır'dan başlayıp bütün Akdeniz havzasına yayılarak kimi kaynaklara göre 25 kimilerine göre de 100 milyon kişinin ölümüne yol açan, yani neredeyse o zamanki dün-

ya nüfusunun üçte biri kadar bir nüfusu kırdığı düşünülen veba salgını. Bu salgın o zaman Konstantiniye olarak anılan İstanbul nüfusunun yüzde 40'ını kırmıştı.

- 1347-1353 yılları arasında Avrupa'yı sarıp toplamda 25 ila 34 milyon arasında insanı öldürdüğü düşünülen kara veba salgını. Bu kara veba daha sonra XIX. yüzyılda tekrar baş gösterip dünya çapında 100 milyon kişinin hayatına mal olmuştur.

- 1648'de Meksika'da baş gösterip XVII., XVIII. ve XIX. yüzyılın başlarına kadar Güney Amerika ve Sahra altı Afrika'da kendini gösterip toplamda kaç milyon kişinin ölümüne neden olduğu hesaplanamayan sarı humma salgını ki bu hastalık aynı bölgelerde hâlâ kendini göstermeye devam etmektedir.

- 1826'da Hindistan'dan çıkıp 1832'ye kadar Rusya, Polonya, Finlandiya, Almanya, Fransa ve Büyük Britanya'ya kadar yayılıp yalnız Avrupa'da bir milyon kişinin hayatına mal olduğu düşünülen kolera salgını.

- Birinci emperyalist paylaşım savaşının

ardından Avrupa'yı saran sonra bütün dünyaya da yayılan ve İspanyol Gribi olarak anılan salgın. ABD askerleri tarafından taşındığı düşünülen bu grip virüsünün 1919'a kadar dünya nüfusunun dörtte biri ile üçte birini kırdığı, yani yaklaşık 25-50 milyon kişinin ölümüne neden olduğu hesaplanıyor. İspanyol Gribi dünyanın bugüne kadar bilinen en öldürücü salgını olarak kabul edilir. Dünya savaşında ölen asker ve sivillerin toplam sayısı ise 19 milyon kişi civarında kabul ediliyor!

- 1956 yılında Çin'de baş gösteren ve dünyaya yayılan Asya gribi (H2N2) olarak da bilinen grip salgını da Dünya çapında 1 ila 4 milyon kişinin hayatına mal olmuştur.

- Asya gribinin bir türevi olan Hong Kong gribi (H3N2) de 1968'de Hong Kong'da baş gösterip 1969 yılına kadar tüm dünyaya yayılmış ve toplamda bir milyon kişinin canını almıştır.

- İlk kez Kongo'nun Kinşasa kentinde 1920'de tespit edildiği kabul edilen ve insan vücudunun bağışıklık sistemini bozan AIDS diye bilinen salgın. Bu hastalığa neden olan virüs 1983 yılında Fransız araştırmacılar tarafından tespit edilip HIV olarak adlandırılmıştır. Bu teşhisten sonra AIDS daha çok bilinir olmuş ve üzerinde daha çok konuşulmuştur. 2000'li yılların ilk yarısında dünya çapında her yıl 2 milyon civarında kişi hayatını kaybetmiştir. 2018 yılında dünyada AIDS'den ölenlerin sayısı 700 binlere gerilemiştir. Ama 1881'den bu yana toplam 35 milyon kişinin AIDS nedeniyle hayatlarını kaybettiği hesap edilmektedir.

ABD'deki Johns Hopkins Üniversitesi Sistem Bilimleri ve Mühendislik Merkezi tarafından açıklanan verilere göre 19 Mart itibarıyla Korona virüsü enfeksiyonu olduğu teyid edilen vaka sayısı dünya çapında 236 bin 384, hayatını kaybedenlerin sayısı ise 9790'dır. Bilhassa

Hindistan, Endonezya, Filipinler vb. gibi nüfusu yüksek birçok ülkede teşhis ve kaydetme oranlarının oldukça düşük olduğu, test yapma oranının neredeyse sıfır olduğu, tedaviye gitmeyenlerin yahut bu enfeksiyonu nispeten hafif geçirenlerin büyük bir sayıya ulaşabileceği göz önünde tutulursa bu rakamların çok üzerinde bir Korona vakası olduğunu düşünmek yanlış olmaz.

Yine de bilinen büyük ve ölümcül salgınlarla kıyaslandığında Koronanın en büyük ve ölümcül salgınlar arasında kendine yer açacağını söylemek için henüz erken. Buna karşılık bu salgının hafife alınacak bir salgın olmadığını da kabul etmek gerekir. Zira son derece hızlı ve geniş ölçekte yayılan ve ölümcül sonucu olabilen bir hastalığın hafife alınması ciddiyetsizlik olur.

Açıkçası Korona salgını en öldürücü ve en yaygın salgın olmasa da, şimdiden (AIDS'den sonra) en medyatik salgınlar arasında yerini aldığı söylemek için tereddüt etmemek gerekir. Bununla birlikte bu salgının yakın akrabaları olan SARS'tan, MERS'ten yahut Domuz Gribinden (H1N1) daha ciddi olduğu kesindir.

Ne yazık ki bu salgın karşısındaki tepkilerin ezici çoğunluğu da Korona salgınıyla ilgili bilgilerin yayıldığı sosyal medya mecrasında "karan-tinada" yer almaktadır. Bir yandan bu salgının sermaye düzeniyle ve sağlık organizasyonunun kapitalist niteliğiyle yakinen ilişkili olduğu söyleniyor olsa da, en radikal tepkiler bile, sokağa çıkma ve toplu gösteri ve etkinlikler yapmaktan ziyade virüse karşı devletlerin aldığı zecri tedbirlerle boyun eğen ve virüse karşı korunmayı öne alan tepkilerle sınırlı kalmaktadır.

iken devrimci hareketler son elli yılın en zayıf döneminde bulunuyor. Dünün devrimci örgüt ve partileri bugün tümüyle tasfiyeciler reformizmin etkisi altında. Sonucusu ve belki de en önemlisi; devrimci örgütler böylesine felç olmuşken, dünyada gerek sayı gerekse devlet karşısında mücadele birikimi en fazla olan militanlar, yaşadığımız coğrafyada bu tasfiyeciler örgütlerin disiplinleri altında ya da çevresinde bulunuyor. Bu çelişkili durum nedeniyle devrimci militanları solda hüküm süren reformist tasfiyeciliğin boyunduruğundan kurtarmak en acil görev. Tam da bu nedenle reformist siyasetle komünist siyaset arasındaki karşıtlıkları bir kez daha göstermek yaşamsal önem taşıyor.

12 Eylül darbesinin ardından buharlaşan TKP'nin Sloganı "Nerede Bir TKP'li Varsa Parti Oradadır" dı.

İlk bakışta Türkiye'deki sol akımların büyük bir çeşitlilik arz ettiğini söylemek mümkün. Bir yanda kendi kadrolarını Rojava'ya gönderen akımlar var, öte yanda DİSK genel kurulunda Canan Kaftancıoğlu ile fotoğraf çekilmek için yarışanlar mevcut. Suriye'nin toprak bütünlüğünü korumak adına oradaki BAAS rejimine destek verenler olduğu kadar Türkiye'deki en önemli sorunun Kürt sorunu olduğunu savunanlar da var. Söze endüstri 4.0 ile başlayanlar olduğu kadar temel görevin fabrikalarda kök salmak olduğunu savunanlar da mevcut. Kimileri türban yasağını kimileri ise halkımızın dini değerleriyle başışmanın şart olduğunu savunuyor. Muhtelif konularda yan yana gelmesi mümkün olmayan tüm bu akımlar ilk kez açıkça ya da mahcup bir biçimde İmamoğlu'nu desteklerken yan yana gelmişlerdi. Şimdi de Korona salgını karşısında aynı paydada, tasfiyeciler reformizmin paydasında buluşuyorlar.

Haklarını yemeyelim; daha salgının ilk günlerinde, Korona henüz sınırlarımıza dayanmadan sol akımlar "asıl sorumlunun kapitalizm" olduğunu istisnasız tespit ettiler. Nedense Newroz dahil tüm kitlesel eylemleri salon toplantılarını ve hatta yayınlarını basıp dağıtmayı da durdurarak işe başladılar.

Bugün Korona'nın asıl olarak kapitalistlerin doğayı tahrip edip vahşi hayvanların sayısını azaltmasından kaynaklanan bir ekolojik krizin dışavurumu olduğunu tekrarlamayan yok. Korona krizinin kimseyi eşitlemediği, en çok yoksulları vurduğu da döne döne vurgulanıyor. Krizin yükünün kapitalistlere yıkılması gerektiğinde hemfikir olmayan yok gibi. Meşreplerine göre farklı ifadeler kullansalar da tüm akımlar işyerlerinin işçi denetimine geçmesini, çalışma saatlerinin kısaltılmasını, tüm çalışanlara karantina boyunca ücretli izin verilmesini, ağır bir vergi politikasının uygulanmasını, savaşa yahut mega yatırımlara ayrılan bütçenin halk sağlığına ayrılmasını talep ediyorlar.

Kuşkusuz ifade edildikleri soyut çerçevede içinde bu görüşlerde yanlış bir şey yok. Üniversitede hocalarını siyasi görüşlerine göre tasnif etmeye çalışan öğrenciler bu görüşlerin sahiplerini Marksizme yakın olarak bile değerlendirebilirler. Ama bizler üniversite öğrencisi değiliz, komünizm de bir düşünce ekolü yahut metodu değil siyasal bir mücadeledir. Ve bu görüşlerin komünizmle uzaktan yakından ilişkisi yoktur. Neden mi? Öncelikle, Komünist Parti Manifesto'sunun açılış cümlelerini hatırlayalım.

"Bugüne kadarki tüm toplum tarihi, sınıf mücadeleleri tarihidir.... Bu mücadele ya tüm toplum yapısının devrimci bir dönüşümüyle, ya da mücadele eden sınıfların hep birlikte çöküşüyle sonuçlanmıştır."

Peki sınıf mücadelesi nedir? Bunu anlamak için de Manifesto'yu kaleme alanlardan biri olan Marks'ın Weydemeyer'e yazdığı mektuba başvurmalıyız:

"Ve bana gelince, modern toplumdaki sınıfların ya da bunlar arasındaki savaşımın varlığını keşfetmiş olma onuru bana ait değildir. Burjuva tarihçileri bu sınıf savaşımının tarihsel gelişimi-

ni, burjuva iktisatçılar da sınıfların ekonomik anatomisini benden çok önce açıklamışlardır. Benim yeni olarak yaptığım; 1) Sınıfların varlığının ancak üretimin gelişimindeki belirli tarihsel evrelere bağlı olduğunu; 2) Sınıf savaşımının zorunlu olarak proletarya diktatörlüğüne vardığını; 3) bu diktatörlüğün kendisinin bütün sınıfların ortadan kaldırılmasına ve sınıfsız bir topluma geçişten başka bir şey olmadığını tanımlamak olmuştur"

Demek ki sınıf mücadelesi bir iktidar mücadelesidir, proletaryanın egemen sınıf olarak örgütlenme mücadelesidir, proletarya diktatörlüğü mücadelesidir. Marks'ın komünist harekete asıl katkısı da proletarya diktatörlüğünü programatik bir çerçeveye oturtması olmuştur. Başka bir deyişle Marksizm burjuva toplumunda işçi sınıfının uğradığı haklılıkları telafi etmeye çalışan bir doktrin değildir. Marksizm sınıf mücadelesinin eylem kılavuzudur. Marksistler tüm sorunlara sınıf mücadelesi penceresinden, hâkim sınıf diktatörlüklerine karşı proletaryanın iktidar mücadelesi penceresinden bakarlar.

Kuşkusuz; devrimcilik, devrim hakkında konuşmak veya proletarya diktatörlüğü kalıbını papağan gibi tekrarlamak değil. Marksizm diğer düşünce akımlarından bir eylem kılavuzu olmakla ayrılır; komünist akımlarla reformistler birbirlerinden lafta değil eylem çizgileriyle ayrılmalı. Ne Yapmalı'da Lenin "Bir örgüte karakterini veren onun eyleminin muhtevasıdır." diyordu. Devrimci akımlar olduğu kadar reformist ve tasfiyeciler akımlar da kendilerini eylem çizgileriyle belli ederler. O halde sol hakkında konuşmaya öncelikle bu akımların eylem çizgisinden başlamalı. Bugün sola hâkim eylem çizgisi nedir? İlk olarak bu soruyla başlamalı meseleye. Zira bugün solu buluşturan tüm kesimlerin benimsediği eylem daha doğrusu eylemsizlik çizgisidir.

EYLEM DEĞİL EYLEMSİZLİK ÇİZGİSİ

Bugün sola hâkim olan çizgi evde oturma çizgisidir. Mitingler iptal edilmiştir. HDP MYK'sının 2020 Newroz'u iptal ederken "bu kararın almanın kendileri için çok zor olduğunu" belirt-

mevi ihmal etmeden şu gerekçeye başvurmuştur:

"Yürüttüğümüz tartışma ve değerlendirmeler sonucunda; tüm insanlık açısından bir tehdit haline gelen Korona virüsü vakalarının tüm bölge ülkelerinde görüldüğü gibi, Türkiye'de de Korona virüsü vakalarına rastlandığı açıklamaları karşısında; halklarımızın sağlığını her şeyin üstünde görerek, uluslararası bir etkinlik olan Newroz bayramı kutlamalarıyla ilgili olarak, yeniden bir karar almanın hayati derecede önemli olduğuna inandık. Bu nedenle; Uluslararası Newroz bayramı kutlamalarına, uluslararası bir katılım olacağı gerçeğinin bilincinde olarak; bunun doğallığında bir risk oluşturacağını da düşünerek, halkımızın ve uluslararası toplumun sağlığı açısından tedbir alma amaçlı 2020 Newroz bayramı kitlesel etkinliklerini iptal ettiğimizi halkımıza ve uluslararası topluma duyurmak istiyoruz."

Newroz'u iptal edenler elbette yerine alternatif bir Newroz'un nasıl kutlanabileceğine de kafa yormuş ve Newroz Koordinasyonu olarak aşağıdaki yazıyı kaleme alıp HDK bileşenlerine tebliğ etmişlerdir:

"Korona Virüs sebebiyle kitlesel Newroz kutlamalarının iptali sebebiyle Newroz, sosyal medya çağrısıyla, halkımızın evlerinden interaktif olarak katılabileceği bir şekilde kutlanabilir.

Bu kapsamda;

20 Mart saat 21:00'de (hava kararına duruma göre 20:00 de olabilir) tüm halkımızı balkonlarına, camlarına, teraslarına, damlarına, avlularına çıkmaya davet edebiliriz.

Belirlenen saatte evinin camına, balkonuna, damına çıkan halkımızdan cep telefonunun ışığını, el fenerini, meşalesini, çakmağını yakmasını, türküler söylemesini ve Newroz'u bu yöntemle hep birlikte kutlamasını istemeliyiz. Kitleselliği sağlayabilmek için de etkinliğin bir gün öncesinden başlayarak ve gün boyunca çağrı videolarımız ve görsellerimiz sosyal medyada yaygınlaştırılabiliriz.

Böyle bir etkinlik planladığımızı dair bir gün öncesinden servis ettiğimiz haberlerle daha fazla yurttaşın haberdar olmasını sağlayabiliriz.

İl ve ilçe örgütlerimiz de katılımın artırması için çağrı çalışmalarını yapabilir.

Genel Merkezimiz, etkinliğin startı için tüm il ve ilçe ayrıca SMS gönderecektir.

Böylesi bir kutlamayla Korona Virüs salgınından etkilenmeden, halkımızın sağlığını riske atmadan Newroz'u birlikte kutlamış olacağız. Şimdiden bütün arkadaşların Newroz Bayramını kutluyoruz.

NEWROZ PİROZ BE! BİFF NEWROZ / NEWROZ KOORDİNASYONU"

Bu "sorumlu davranışın" ilham kaynağının, devrimci hareket tarihinde sayısız örneği olan cüretkâr eylemler değil de balkonda "Çav Bella" söyleyen ve sokağa çıkma yasağına boyun eğmiş İtalyan ve Fransız "yurttaşlar" olduğunu söylemeye gerek var mı? Yasaklara ve para cezalarına rağmen bu ülkelerde birçok kimsenin münferiden uyguladığı gibi sokağa çıkma yasağını delmeye çağrı yapmak yerine SMS gönderme vb. yöntemler de öyle.

HDP MYK'sı hızını alamamış, yayınladığı genelgede sadece mitingleri değil; düğünleri dahi erteleme kararı almıştır. Neredeyse her konuda solun geri kalanıyla ters bir konumda yer alan Türkiye Komünist Hareketi'nin konu Korona, daha doğrusu "tedbir" olunca benimsediği tutum da şaşırtıcı bir benzerlik içerisindedir.

"Dünyanın bir çok ülkesinde halk sağlığını tehdit eden ve salgına dönüşen Korona virüs vakasının ülkemizde de bir salgına dönüşmemesi için Parti olarak aşağıdaki tedbir kararımızı üye ve dostlarımıza bildiririz.

Yeni Toplumsal Hareketler

Korona ve komplo teorileri

Her vesilede olduğu gibi Korona salgını karşısında da komplo teorileri üreticiler ve bu gelişmeyi cari siyasi çizgileri doğrultusunda istismar edenler elbette eksik olmamıştır.

Bunların en başında Çin Dışişleri Bakanlığının sözcülerinden biri olan Zhao Lijian 12 Mart günü yaptığı bir açıklama gelmektedir. AFP'nin 13 Mart tarihli haberine göre, Lijian bu virüsün geçtiğimiz Ekim ayında Wuhan'da yapılan askeri spor müsabakaları sırasında ABD askerleri tarafından taşındığını ileri sürmüştür.

Bu madalyonun öteki yüzünde ise ABD'nin resmi söyleminde ısrarla salgının Çin kökenli olduğuna dikkat çekme gayretinde olması yatmaktadır. ABD dış işleri Bakanı Pompeo bu salgının Çin'in dünyanın başına sardığı bir bela olduğunu kastetmek üzere ısrarla Korona virüsünü "Wuhan virüsü" olarak anmayı tercih etmektedir. Trump da basın toplantısında ısrarla "Çin virüsü" tabirini kullanmıştır.

Bu tabloya bakarak şimdiden dünya pazarnı zaten doldurmakta olan Çin ürünlerinin yanına Korona virüsüne karşı donanım ve ürünlerin yanısıra viral enfeksiyonlara karşı nispeten etkili olduğu

gecikmeden görülen Çin usulü hizmetleri pazarlayacağını tahmin etmek zor değildir. Nitekim şimdiden bunun ip uçları görülmüştür.

Amerika bakımından ise bu virüs salgınının Trump'ın "Amerikayı yeniden muhteşem yapacağız" kampanyalarına yeni soslar ekleyeceğini de öngörmek ve rakibinin bu konuda Trump'ın çuvalaması için fırsat kolladığını düşünmek yanlış olmaz.

Ne var ki bunlar söz konusu salgının sahici bir salgın olduğunu gözden kaçırmayı gerektirmez. Bunu bir tür biyolojik savaş senaryosunun malzemesi yapmak fena halde yanlışlık olur. Aksine bu tablodan çıkarılması gereken sonuç mevcut tablonun "herşeyi kadir emperyalist güçler" tablosunu tuzla buz ederek dünyayı yönetme iddiasında olan emperyalist güçlerin yönetememe halinin en çıplak biçimde açığa çıkmasına vesile olduğudur.

Dikkatleri bu odaktan ayırıp kurgulanmış heyülalar üzerinde düşünmeye sevk eden her türden yaklaşım emekçilerle ezilenlerin emperyalizme karşı mücadelesinin yükseltilmesine engel olacaktır. Bir başka bakımdan sebep olduğu krizlerle baş edemeyen sermaye düzeninin yıkılmasını önleyen etkenlere katkı sunacaktır.

Bu türden söz dalaşlarını ve senaryoları komplo teorisi meraklılarının ilgi alanında bırakarak bu salgının meydana çıkardığı asil siyasi gerçeklere parmak basmak komünistlerin ödevidir.

Komünistler, korona salgını kapitalistlerin/emperyalistlerin yarattığı hakkındaki fikirlerle kafa bulandıran teorilerin karşısında bu korona salgının ortaya çıkardığı asil gerçeğin emperyalizm aşamasında çürüten ve çoktan yıkılmış olması gereken sermaye egemenliğine emekçiler ve ezilenlerin egemen sınıf haline gelerek son vermesi gerektiğini öne çıkarmalıdır.

Komünistler, insanlığın karşı karşıya olduğu bu yeni salgının sermaye düzeninin kendisinden daha tehlikeli olmadığını ve bu düzenin tekrar tekrar bu tür felaketlere neden olmasının kaçınılmaz olduğundan çok yıkılmadıkça yıkılmayacağını vurgulamalıdır. Salgınlara çare aramaktan çok bu proleter devrime önderlik edecek bir devrimci partinin olmayışının insanlığın temel bunalımı olduğunu vurgulayacağız.

Partimiz açık havada ya da kapalı mekanlarda toplu etkinlik ve dışa açık toplantılarını Mart sonuna kadar iptal etmiştir.

Korona virüsünün ülkemizde bir salgına dönüşmemesi için üye ve dostlarımızı tedbirli olmaya çağırır, yapılan uyarıların dikkate alınmasını bir kez daha yineleriz."

"Rekabet böler eylem birleştirir" şiarıyla hareket ederken, halka "Yaşamlarımızın hiçe sayılmasını kabul etmeyelim ve taleplerimizi yükseltelim. Çözüm dayanışmada, örgütlü mücadelede" çağrısında bulunan Kaldıraç ise mesela Ankara'daki "Onurlu ve Özgür Bir Yaşam İçin Direnenler Buluşuyoruz" etkinliğini "Dünya geneline yayılan ve ülkemizde de son günlerde artan Korona Virüs vakaları sebebiyle halk sağlığını korumak adına aldığımız önlemler gereği" ileri bir tarihte erteleme kararı almış.

Ezilenlerin Sosyalist Partisi ise Korona öncesinde dünyanın devrimci bir döneme girdiğini, devrimcilerin görevinin kendilerini ayaklanmaya hazırlamak olduğu görüşlerini elbette HDP içinde döne döne tekrarlıyordu, devrimci güçlere seçimleri beklemeyecek militan bir eylem birliği çağrısında bulunuyordu. ESP yine bu kaygılarla "Artık Devrim Zamanı" gibi iddialı bir başlıkla dünya çapından davetlilerin katıldığı bir sempozyum düzenliyordu. Sempozyum "dünyadaki isyan dalgasının deneyimlerinin tartışılaca-

ğı uluslararası sempozyum, pandemi boyutuna varan Korona virüsü yüzünden ileri bir tarihte ertelemiştir."

Demek ki ESP de Devrim Zamanı'nda değil Korona Zamanı'nda yaşadığımızı hükmetmiş.

"Sınıfın devrimin ve sosyalizmin sesi" Kızıl Bayrak ise iptal kararını bir üst boyuta çıkarıyor, "fazlasıyla önemsemediği" uyarılar nedeniyle Kızıl Bayrak'ın basılı yayınına "bir süreliğine" ara verdiğini duyuruyor:

"Kızıl Bayrak gazetesi olarak tüm bu uyarıları fazlasıyla önemsiyoruz ve dikkate alıyoruz. Bu bağlamda gazetemizin basılı yayınına bu hafta çıkarmayı planladığımız Mart 2020-12 sayısından itibaren bir süreliğine ara veriyoruz. Zira kapitalist sömürü düzeni içerisinde yaşam hakları bin bir yöntemle hiçe sayılan işçi sınıfı ve emekçilere karşı sorumluluğumuz bunu gerektiriyor."

12 Eylül sonrasında neredeyse tüm solu mücadeleden kaçmakla, mültecilikle, emperyalist dünyanın konforlu köşelerinden ahlak kesmekle suçlayıp, küçük ama çelikten bir müfrenzin mirasına sahip çıktığını savunan Alinteri'nin "Korona günlerinde ne yapmalıyız?" yazısı şu cümlelerle noktalanıyor:

"Salgına karşı önlem olarak "sosyal mesafelenme" adına tüm toplu etkinlikler ertelenmiştir. Bu durumun bir süre sonra kendisine has bir baskılanma yaratacağı aşikârdır. Ancak internet

gibi bir araç bu noktada devreye sokulabilir. Özellikle akıllı telefonlardaki iletişim uygulamaları aktif biçimde kullanılabilir. Konserler mi iptal edildi şarkıları biz söyleriz; tiyatrolar mı ertelendi oyunları biz oynarız, tanıdığımız sağlık emekçilerine moral destek mi gerekiyor onlara videolar, ses dosyaları göndeririz, ailelerimiz uzakta mı yaşıyor görüntülü ve sesli iletişim kurarak onların endişelerini giderebiliriz, sokağa çıkıp eylem yapamıyor muyuz sosyal medyada ortalığı inletebiliriz..."

Alinteri; bağımsız bir eylem çizgisini tümüyle gündeminden düşürmüş olacak ki, biz de etkinliklerimizi erteledik demek yerine öznesi belirsiz cümleler kurarak, adeta takdiri ilahiden söz ederek "tüm toplu etkinlikler ertelenmiştir" diyor. Kim ertelemiş acaba? Bulunan çözüm ise hayli yaratıcı: "sosyal medyada ortalığı inlemek". Twitter'ın kurucuları bile Alinteri yazarları kadar iddialı değillerdi. "To tweet" İngilizce kuşların cik cik sesini çıkarması anlamına geliyor. Twitter'ın kurucuları da siteye ismini bu sesi akıldan tutarak vermişlerdir. Doksanların sonundan itibaren Kuantum Fiziği, Bilimsel Teknolojik Devrimler hakkında yoğun mesailerinin meyvesi Alinteri'nin akıllı telefona dair bu yeni perspektifleri olsa gerek. Zira aynı Alinteri doksanların ortalarında bizi sürekli Anti Faşist Mücadele Komitelerinin eylemlerinden haberdar ediyordu.

Konu dayanışma olunca elbette kimse, Millet İttifakı'nın Beyoğlu Belediye Başkan Adayı Alper Taş'ın partisi Sol Partiyle yarışmıyor. Sol Parti "Sevgili Komşum" kampanyası başlatmış, "gençleri" dayanışmaya şu sözlerle çağırıyor.

Gönüllü karantinayı yok sayarak "halk sağlığını tehdit eden" "sorumusuz" işçiler.

"Gençler Haydi Sol Dayanışmayı Örgütleyelim! Covid 19 salgınında özellikle sizlerin de evde kalmanız çok önemli. Evden sadece dayanışma amacıyla çıkın. Çevrenizdeki, oturduğunuz apartmandakileri yaşlıların temel ihtiyaç malzemelerine ulaşabilmeleri için onların yerine markete gidebileceğinizi söyleyin. Aldıklarınızı kapılarına bırakın, zili çalıp iki metre geri çekilip kapıdan sohbet edin. Gezdirilmesi gereken evcil hayvanlarını onların yerine gezdirmeyi teklif edin. Bu dayanışmayı daha fazla insana ulaştırmak için birlikte hareket edelim...."

Evet, evcil hayvanları gezdirme dayanışması! Yirmi milyonu aşkın asgari ücretlinin her gün sabahın köründe işe gittiği koşullarda Sol Parti'nin önerdiği eylem çizgisi bu. Manifesto'dan bugüne burjuva sosyalizminin bir gram değişmemiş olması şaşırtıcı olduğu kadar anlamlı da.

Örnekleri tüm akımları kapsayacak şekilde çoğaltmak mümkün ama gereksiz. Bugün sola hâkim olan çizgi evde oturma, düzenin henüz yasaklamadığı sosyal medya araçlarıyla protesto ve dayanışma örme çizgisidir. Bir bütün olarak eylemsizlik çizgisidir.

EYLEMSİZLİĞİN SEBEPLERİNİ YANLIŞ YERDE ARAMAMALI

Neden böyle olmuştur peki? Sol bir bütün olarak neden eylemsizlik batağına saplanmış? Önce neden olmadığını söylemeli. Zira yaşadığımız topraklar sol akımlar ve militanları eylem konusu fazlasıyla hassas. Herhangi bir siyasi tartışmanın üzerinin sıklıkla "Sizin kaç şehidiniz/ tutsağımız var?" hamasetiyle kapandığı bir siyasi kültürün içinde yaşıyoruz. Bu kültürün üreteceği apolitik ve yanlısı cevap: "Korkaklık!", "Küçük burjuva konformizmi!" olacaktır. Halbuki tümüyle tersi doğrudur. Türkiye ve Kürdistan dünya üzerinde devrimci sayısının en fazla olduğu coğrafyadır. Bu ülkede emek ve ezilenler için mücadele edenlere herşey denebilir ama eylem kaçını ve korkak denemez. En basit bir mücadele için gözünü budaktan sakınmayan ölmekten ve öldürmekten korkmayan devrimci militanlarla dolu coğrafyamız. Her fırsatta düzenle başlamak

Korona karşısında daha sıkı önlemler alınmasını isteyen koltuğu sallayan Erdoğan'ın elini güçlendiriyor.

istediğini belirten HDP'nin binlerce üyesi hapsede rehlin. Yüzlerce tutuklu sendikacı var. Bunlar kimseyi mücadeleden vazgeçirmeye yetmiyor. Aksini söylemek, genel bir konformizm, küçük burjuva devrimciliği eleştirisi yapmak sinik olduğu kadar inkârcı bir tutum olur.

Bugünkü durum esas olarak Türkiye'de sol akımların siyasi çizgisine şekil veren reformizmin ürünüdür. Sol akımların çizgisini tayin eden reformistler ve bu reformistlerin kendi ihtiyaçlarına göre şekillendirdikleri örgütlenmeler, devrimcileri eylemsizliğe mahkûm etmektedir. Eğer bugün Türkiye'de evde makarna stoklayan, sürekli anti-dezenfektan kullanan, grip nedeniyle eve kapanmış, Korona'dan ölenlerin sayısını takip etmenin dışında bir faaliyeti olmayan sosyalistler gözlüyorsanız, sosyalistlerin içine düştüğü bu hazin durum onların kendi düşkünlüklerinden ziyade onların mahkûm edildiği çizginin ürünüdür. Bu çizgi ise eylem kaçınıklığı ile açıklanamaz tüm oportünist-reformist eğilimler gibi derin tarihsel programatik kökleri vardır. Bu yüzden Korona salgınına ilişkin yaklaşımı öncelikle programatik-politik düzlemde ele alıp sonrasında bu programatik-politik tercihlerin eylem çizgilerini nasıl belirlediğini göstermek gerekir.

EYLEMSİZLİĞİN PROGRAMATİK POLİTİK KÖKLERİ VARDIR

Korona salgınının soldaki değerlendirilmesi şaşırtıcı derecede benzerdir: Korona bir salgın hastalık olduğuna göre ve salgın hastalıklarla tıp bilimi ilgilendiğine göre; bu salgın hastalığa karşı mücadele etmek için, elbette "sorumlu kapitalizmdir" demeyi ihmal etmeden, tıp ve epidemoloji uzmanlarına kulak vermeliyiz. Onların tavsiyelerini yerine getirmeliyiz. Kapitalizm akıldışı bir sistem olduğu için, kapitalistlerin gözünü kâr hırsı bürüdüğü için, dünya çapında kapitalistler insan sağlığını göz ardı etmekte, bilimsel gerçekleri açıklayan uzmanlara kulak asmamaktadır. Türkiye'de ise durum daha kötüdür, zira kâr hırsının yanı sıra "aydınlanma düşmanı", "islamo-faşist" bir tek adam rejimi hüküm sürmektedir. Bu rejim Korona salgınına ciddiye almamış, kamuoyu baskısıyla ilan ettiği karantina önlemlerini ise son derece laçka bir şekilde uygulamıştır. Oysa konu başta emekçi sınıflar olmak üzere tüm insanlığı tehdit eden bir hastalıktır. Atılması gereken ilk adım tam da bu nedenle yerli ve yabancı dürtüst bilim insanlarının söylediklerini ciddiye almak daha sıkı bir karantina politikası uygulamaktır. Gözünü kâr hırsı bürümüş kapitalist hükümet sıkı bir karantina uygulamaya davet edilmelidir.

Solda Korona'ya dair hâkim kavrayış üç aşığı beş yukarı bu çizgidedir. "Durun! Biz sadece karantina önlemleri alınmasını demiyoruz. Emegi koruyan bir dizi önlemin de acilen alınmasını savunuyoruz." diyenler elbette çıkacaktır. Diğer taleplere sonrasında geleceğiz. Ama öncelikle işe tüm solu ayrımsız birleştiren karantina talebiyle başlayalım.

Türkiyeli sosyalistler canları tatlı olduğu için değil, "halk sağlığına zarar vermeme kaygısıyla" evde oturmaktadır. Hükümeti, bağımsız bilim insanlarının tavsiyelerine kulak vermemeyle eleştirenler elbette tutarlı hareket etmek istiyorlarsa kendileri de bilim insanlarının tavsiyesine kulak vererek mitinglerini, eylemlerini hatta kendi örgüt toplantılarını iptal edeceklerdir. Üreciler niye karantinaya alınmadı veya torpille karantinadan çıkarıldılar var diye vaveyla koparanlar elbette Newroz'u iptal etmek zorundadır. Böylelikle hükümetin olağanüstü hal ve sıkıyönetim ilan etmesinin önünde hiçbir engel kalmayacak-

Korona salgınına karşı alınan bütün tedbirler bir baskı rejimi tedbirleridir

Korona salgınının benzerlerine kıyasla çok hızla ve geniş ölçekte yayılma kabiliyetinde olan öldürücü bir virüs olduğu bir gerçektir. Ama bundan daha önemli bir gerçek bu salgın ve salgına karşı alınması gereken tedbirler hakkındaki önerilerin yaygınlığı ve hemen hemen her ülkede görülen ortak özelliklerinedir.

Hemen hemen her ülkede benzer tedbirler alınmakta, önerilmektedir. Ama daha önemlisi bu tedbirlerin ortak özelliğidir. Hemen her yerde alınan tedbirler insanların bir araya gelmelerini ve toplu etkinlik ve gösteriler vb. yapmalarının yasaklanması ve herkesin bir diğerinden kuşku duyması esas etrafında toplanmaktadır.

Yani büyük bir sağlık sorunu karşısında bir dayanışma ve işbirliği seferberliğinden ziyade tecrit ve kuşkuya dayanmakta, böylece özünde baskı aygıtı olan devletin hareket alanını genişletmektedir.

Açıkçası bu tablo herhangi bir baskı rejiminin muhtaç olduğu ve dayattığı tablodan çok farklı değildir.

Ne var ki bir başka ortak özellik de bu yasaklı tedbirlerin gönüllü olarak uygulanmasına kitlelerin razı edilmesidir. Tıpkı Nazi Partisinin iktidara bir seçim zaferiyle gelmesi gibi, kitleler sözümona "kendi iyilikleri için" kendi rızalarıyla bir tecrit ve yasak rejimine boyun eğdirilmektedir. Ölümcül bir salgın tehdidi altında ortaya çıkan bu tablonun bir rızadan ziyade bir dayatma olduğunu görmek için alim olmak gerekmez.

Öte yandan bu manipülasyon ve demago-

ji furyasının bir başka ayağı da tıpkı depres ve benzeri afetler karşısında olduğu gibi, bu felaketin nesnel bir felaket olduğu hakkındaki yaygın söylemdir. Oysa bu bir mazeretten ziyade bir itiraf!

Zira kendisi hiç de doğal olmayan devletin varlığını kabul ettirmek için sığındığı başlıca yalanlardan biri de bu tür nesnel gelişmelere karşı tedbirler almak ve felaketlerin zararlarını önlemek, hiç değilse sınırlamak için tüm mali kaynakları elinde toplayan bir merkezi yapının varlığının şart olduğu yalıdır. Devlet sözüm ona bu tür durumlar için vardır ve yurttaşlardan bunun için muazzam kaynakları pompalamaktadır. Bu nedenle tam da böyle bir felaket zühur ettiğinde imkânsızlıklardan, yetersizliklerden, alınmayan tedbirlerden vb. söz etmek yerine, felaketin büyüklüğünden vb. dem vurmak tam da devletin mazeretlerinin temelsiz olduğunu söylemek anlamına gelir.

Elbette bu yalanın yutturulmasını takip edecek ilk adım böyle bir felaketli sonucun ardından devletin imkânlarını ve kaynaklarını artırmak olacaktır. Bir de herkesin kendi imkân ve gayretleriyle bir takım tedbirler alınmasının şart olduğu salık verilecektir elbette. Ama eğer tam bir felaket anında devlet vatandaşlara müracaat edecekse, varlık nedeni ve bunun gerekçeleri nereye gitmiştir? En kritik ve devletin temel görevleri arasında sayılan işler gündeme geldiğinde asıl yük yurttaşların sırtında olacaksa "Bu merkezi imkânları yaratıp beslemek için toplanan muazzam kaynaklar nereye gitmektedir?" sorusunu sormak bu çelişkinin sorgulanmasını sağlamak gerekir.

tır. Hükümetin ellerini ovuşturmasına yol açan bu durum aslında bir başka açıdan hükümeti rahatlatmaktadır. "Tarafsız bilim insanlarının" ürkütücü öngörülerini tekrar edip hükümeti ciddiyetsizlikle suçlayanlar elbette hükümetten önce kendileri paniğe kapılmıştır. Bilim insanlarına kulak vermek ve Korona'nın ciddiyetini anlatmak adına solun kendi kendini sansürleyip eylemsiz ve örgütsüz bırakması hükümetin olağanüstü hal ilan etmesini gereksiz kılmıştır. Zira sosyal mesafe uygulamasını kraldan daha kralcı bir şekilde savunan, emekçilere bekleme görevini üstlenen solun ta kendisidir. Böyle bir durumda sokağa çıkma yasağına gerek kalmamaktadır.

Türkiye solunun uzman aşkı yeni değil. Konu ekonomi olunca aynı kesimler "bağımsız iktisatçı hocalara" başvurup Erdoğan'ın ekonominin kurallarını nasıl altüst ettiğine yayınlarda yer veriyorlar. Yine aynı kesimler Kanal İstanbul söz konusu olunca iklim bilimcilere, konu deprem olunca jeologlara, konu kentsel dönüşüm olunca mühendis ve mimarlara başvuruyorlar.

"Her çağın hâkim fikirleri hâkim sınıfın fikirleridir" ve bu fikirler en büyük kapitalistlerin meydana çıkıp vazetdikleri fikirler değildir. Onların yerine popüler sanatçıların, "bilim adamlarının", "insansever cemiyetlerin" ve aydınların vasıtasıyla yayılır ve hâkim hale gelir hâkim sınıfın fikirleri. Nitekim Komünist Manifesto bu kesimler vasıtasıyla yayılan ve içeriği "sizin için ne lazımsa biz sağlarız" tümcesinde özetlenen bu düşünce akımını "burjuva sosyalizmi" olarak tarif etmiştir.

"BAĞIMSIZ UZMANLAR" BURJUVAZİNİN HİZMERKÂRLARIDIRLAR

Komünist Manifesto, iktisatçıları da burjuva sosyalistleri arasında ilk sırada anıyordu. Nitekim, ardında derin bir iktisadi krizin yattığı ve yine büyük bir krizi tetikleyeceği gizlenemeyen Korona virüsü furyası üzerine iktisatçıların boy gösterip akıl fikir dağıtması da tesadüf değildir. Buna karşılık, bütün tarihin sınıf mücadelesinin tarihi olduğunu söyleyen komünistlerin ilk söylemesi gereken; sınıf mücadelesinde aldığı konumdan, yani devlete karşı aldığı konumdan bağımsız bir uzmanlığın olmayacağıdır. Devletle ve burjuva toplumuyla ilişkisinden bağımsız bir tıbbi uzmanlık olamaz. Dünya Sağlık Örgütü'nün maaşlı elemanları da, Sağlık Bakanlığı'nın denetimindeki hastanelerde çalışan doktorlar da, ilaç tükellerinin finans ettiği üniversite hastanelerinin yahut sağlık araştırma kurumlarının uzmanları da tarafsız bir uzmanlık yapamaz. İlk söylediğinde dönemin rüzgarına uygun olarak devrimci bir dalga yaratan Beatles'in Imagine şarkısını mısra mısra okuyup reformizm ve ütopyacılığı pohpohlayan bir oyun haline getiren ünlü ve en zengin pop şarkıcıları da bu paralı hizmetkârlar arasındadır elbette. Çoğunlukla haysiyetlerini para, prestij karşılığında sattıkları ve itibarları burjuva toplumunda onaylanmalarına bağlı olduğu için de değil, esas olarak devrimci olmadıkları için böyledir.

Tümüyle emekçi sınıfların yanında yer almak isteseler de bu kesimlerin uzmanlıkları çalıştıkları kurumların çerçevesine bağlı uzmanlıklardır. Bu kesimler olaylara içinden çalıştıkları kurumların kısıtları ve yasaları çerçevesinden bakmak, bu kurumların koyduğu kısıtlar çerçevesinden "gerçekçi önlemler" sunmak zordur. Niyetleri ne olursa olsun bu kesimler kurumsal kimlikleriyle de önerileriyle de burjuvazinin hizmetkârlarıdır. Önerileri son keredede burjuva toplumunun payandalarının sağlamlaştırılması sonucuna varır.

Piyasadaki tarafsız kisveli uzmanların burjuvazinin hizmetkârı olduğunu söylemek, ayrı bir "komünist bilimin" olduğunu söylemek anlamına gelmez. Protonlarla elektronlar komünistlere göre farklı hareket etmemektedir, bir zamanlar revizyonist SBKP üyesi, bilim adamı Lysenko'nun savunduğunun aksine ayrı ve bağımsız bir komünist genetik bilimi yoktur. Virüsler kapitalizmde de komünizmde de insan vücudunu aynı şekilde tahrip etmektedirler. Hatta buluşu hastalıkların kimi zamanlar karantinayla yalıtılması gerektiği de soyut olarak doğru olabilir. Ama bağımsız uzmanın, uzmanlığını konuşur-

arak burjuvaziye hizmet ettiği alanlar meselenin bu kesimi değildir. Gelgelelim, bir uzmanın karantinanın nasıl uygulanacağı sorusuna vereceği yanıt; söz konusu uzmanın sınıf mücadelesinde yer aldığı konumdan, yani mensubu yahut ilişkide bulunduğu kurumların işleyişlerinden ve amaçlarından bağımsız değildir.

Suriyeliler atölyede çalışır, mezbeleliklerde uyurken devrimciler evde oturamaz.

Bir karantinayı burjuva devlet aygıtını güçlendirecek şekilde uygulamak mümkündür. Katı bir merkezîyetçi disiplin, burjuva diktatörlüğünün tüm sınırları var gücüyle denetlemesi, bütün toplumun genetik bilgisinin sağlık bakanlığının veri tabanında toplanması, devlete sağlık bahanesiyle gösteri ve toplantı hürriyetini tümüyle ortadan kaldıracak haklar tanınması bu yönde uygulamalardır. Aslına bakılırsa bu uygulamalar Çin'de, Fransa'da ve İtalya'da atılan adımlara işaret etmektedir. Bugün hükümetleri Korona'yı ciddiye almamakla, uzmanlara kulak vermemekle eleştirilenlerin hattı tastamam böyledir.

Burjuva toplumunda devlet sadece İçişleri Bakanlığı'ndan, kontrgerilladan, silahlı kuvvetlerden veya hapishane müdürlüğünden ibaret değildir. Devleti hâkim sınıfın baskı aygıtı kılan sadece bu kurumların varlığı değildir. Sağlık Bakanlığı da Ulaştırma Bakanlığı da Millî Eğitim Bakanlığı da devletin bir parçasıdır. Bunlar da devletin baskı aygıtı işlevini yerine getirmesine hizmet etmektedirler. Zira niyet ve temennileri ne olursa olsun önerileri ve tavsiyeleri sert bir baskı rejimini davet eder. Sağlık Bakanlığı'nın verdiği fetvalarla olağanüstü hallerinin, sokağa çıkma yasaklarının ilan edilmesi kısacası emekçilerin hayatın her alanında örgütsüzleştirilmesi devletin emekçilere uyguladığı baskının bir parçasıdır.

Karantinayı burjuva devletini parçalayacak şekilde uygulamak mümkündür. Karantina burjuva diktatörlüğünün memurları tarafından değil, fabrikalarında, mahallerinde örgütlenmiş silahlı emekçiler tarafından uygulanabilir. Mahallede yasama, yürütme ve yargıyı birleştiren emekçiler yetki alanlarına giriş çıkışı denetleyebildikleri gibi, stokların istifçilerin mallarına başka herhangi bir devletten daha çabuk ve masrafsız biçimde el koyabilir. Ücretli izin vermeyen, çalışma saatlerini düşürmeyen, hijyen kurallarına uymayan kapitalistleri mülksüzleştirilebilir. Evsizlerin sorunu çözmek için burjuvaların konutlarına el koyabilir. Demek ki karantina konusunda dahi burjuva ve devrimci yaklaşımlar birbirlerinden ayrıt edilir. Tarafsız uzmanların peşinden gidenler, burjuva devlet aygıtına dokunmayan reformistlerin limanına demir atmaktadırlar.

Bu türden devrimci önlemler elbette muhtelif Troçkist ve başka merkezci oportünist akımların talepler manzumesinde dile getirildiği, "fabrikalarda semtlerde işçi denetimi", "işçi konseyleri iktidar" türü sivil toplu taleplerden farklıdır. Zira bu akımların üstünden atıldığı aksine, söz konusu talepleri merkezi devlet iktidarını silahlanmış emekçilerin zoruyla yıkmadan, mevcut hükümeti devirip dayandığı ve kumanda ettiği tüm kurumları parçalamadan hayata geçirmek mümkün değildir. Oportünistlerin bu taleplerin arkasına saklanması, onların burjuva devlet aygıtının yıkılması konusundaki uzlaşmacı tutumlarından ötürüdür. Merkezi iktidara karşı bir ayaklanmayı öncelikli görev olarak kabul etmeyenler, reformizmlerini gizlemek için yerel düzlemde keskin ve soyut talepleri sıralarlar.

NEO-LİBERALİZM KARŞITLIĞI OLARAK SUNULAN REFORMİZM

Seksenlerin sonlarından itibaren Türkiye'de sol akımlar reformizmlerini neo-liberalizm karşılığı ile sundular. Bu tutum önce kendini özelleştirme sorununda belli etti. Devlet denetimindeki Kamu İktisadi Teşebbüslerinin kapitalistlere satılmasına karşı duran sol akımlar, li-

beralizmin yeni varyantının 1980'lerden itibaren her türlü devlet mülkiyetini ve hizmetini piyasalaştırarak tasfiye etmek istediğini söylediler. Emekçinin fabrikasını kapitalistlere peşkeş çekmeyeceğiz diyerek özelleştirmelerin karşısında durdular. Kapitalistlerin niyetleri hakkında söyledikleri elbette yanlış değildi. Yanlış olan burjuva diktatörlüğünün denetimindeki fabrikaları emekçilerin fabrikaları olarak göstermesi, burjuva diktatörlüğünün propagandasını yapan talim terbiye kurumlarına gitmeyi emekçilerin öğrenim hakkına sahip olması olarak tanımlamasıydı. Böylelikle sosyalizmin özü kamu mülkiyeti olarak tanımlandı. Sosyal Devlet ile Proletarya Diktatörlüğü arasındaki farklar silikleşti. Proletarya diktatörlüğünün tanımlayıcı özünün Sovyet iktidarı olduğu, 1871'deki ilk örneğindeki gibi silahlanmış proletaryanın diktatörlüğü olduğu unutturuldu.

Bugün de Korona krizinde ölümlerin sorumlusunun kapitalizm olduğunu savunanlar esas olarak özellikle İtalya, ABD ve İngiltere örneğinde hükümetin kapitalist bir maliyet hesabı yaptığını, bu yüzden yeterince yoğun bakım ünitesine, yatağa doktora sahip olmadığını ifade ediyorlar. Kapitalizmin temel sorunu doktor ve yatak kıtlığı, yahut işçi ölümleri olunca Küba ve Çin'i de sosyalizm timsali, en azından sosyalist kamuculuğun ışığını taşıyan örnekler olarak sunulması hiç de zor olmuyor.

Halbuki kapitalizm her zaman piyasacı değildir. Kapitalizm ve devlet mülkiyeti, tekeli arasında ilkesel bir uzlaşmazlık yoktur. Kapitalizmde devletin rolü sermaye birikiminin temposuna ve ihtiyacına göre artar ya da azalır.

Örneğin 1929 depresyonundan 1970'lerin ortasına kadar devletçilik ve sermaye piyasası kontrolleri emperyalist dünyanın temel prensipleri oldu. Başka türlü emperyalist burjuvazinin depresyondan çıkması mümkün değildi. Sosyal devlet uygulamaları da Keynesçilik olarak tanımlanan bu modelin sonuçlarındandı. Söz konusu model işçi sınıfının baskısı, revizyonistlerin pek sevdiği ifadeyle "Sovyet Sosyalizmi'nin basıncı", nedeniyle değil sermayenin kendi ihtiyaçları nedeniyle gündeme gelmişti. 1970'lerin başından beri kendini hissettiren aşırı birikim bunalımını çözmek ise tam tersi adımları atmak, tüm kamu hizmetlerini tasfiye etmek gerekiyordu. Geride bıraktığımız kırk küsur yılda bu doğrultuda ama hızlı ama yavaş bir dizi adım atıldı.

Bugün ise bu kırk yıllık tıpkı 1929'un arifesinde olduğu gibi krizedir. Kapitalistler kah yana yakıla, kah kör topal adımlarla esaslı bir devlet müdahalesi arayışındadır. Devletçi Çin karşısında Amerika'nın acizini sergileyen "bağımsız uzman iktisatçılar" da esas olarak emperyalist metropollerde böyle bir devletçi dönüşümün şart olduğunu vurguluyorlar. Trump'ın tüm Amerikalılara biner dolarlık çek gönder-

Yönetenler yönetemiyorsa yönetilenlerin kendi kendilerini yönetmesi seçeneği gündeme gelir

Herkes kendi OHAL'ini ilan etsin! Fahrettin Koca'dan açıklamalar

Besbelli bu vakada da başka vesilelerle ilgili olduğu gibi devlet hakkındaki yalan sınırları savunmak için teşkil ve tahkim edilen devletin sınırları tehlikeye girdiği zaman vatandaşları göreve çağırmasında olduğu gibi!

Nitekim her alanda bir kısıtlama ve tecrit dayatılırken bir yandan da kapitalist işletmelerin çalışmaya devam etmesi zaruretinden kimse feragat etmeyi düşünmemektedir. Bu salgın tehdidi nedeniyle (eğer en iyi tedbir tecrit olmak ve kalabalıklara kaçmamak ise) çalışanların ücretli izinli sayılmasından söz eden yoktur. Çalışanların işe gidip gelmeleri için toplu taşıma araçlarında balık istifi misali tükülmesine ilişkin bir kısıtlamadan söz eden yoktur. Zira sermayenin genişletilmiş yeniden üretiminin ve ücretli emeğin sömürsünün kesintiye uğramaması esastır. Oysa belli ki bu ulaşım tarzının herhangi bir toplantı mekânında bir kafede vb. veyahut zaten çoktan beri gaz bombasına karşı maskeleye katılınan eylemlerde bir araya gelmekten daha yüksek bir bulaşma riski taşıdığı aşikârdır.

Buna rağmen neredeyse bütün ülkelerde öngörülen tedbirlerin ortak özelliği bu bahaneyle bir tür olağanüstü hal yahut sıkıyönetim rejiminin herkese kabul ettirilmesidir. Daha da kötüsü bunun onların rızasıyla yapılmasıdır.

Fransa'da IŞİD saldırılarının ardından getirilen ve kalktığı zaman bile bir nevi yerleşiklik kazanan olağanüstü hal tedbirleri buna iyi bir örnektir. Sarı yelekliler bu olağanüstü tedbirlerin gerekçesi olan cihatçılarla hiçbir benzerlikleri olmasa da bir yıldan fazladır eylemleri sırasında karakolda ve mahkemede sonrasında da hapishanede bu tedbirlere maruz kalmaktadırlar. Keza Türkiye'de 15 Temmuz darbe girişiminden sonra bu girişimin esas failleriyle ilişkisi ve benzerliği olmayan geniş bir kesimin maruz kaldığı OHAL tedbirleri de bir başka örnektir.

Açıkçası birçok örnek göstermektedir ki

bu tür baskı tedbirleri bir kez kabul ettirildiğinde buna vesile olan olay ortadan kalktığına da sürdürülmektedir. Komplo teorilerine meraklı olanlar bu olguya bakarak bu salgının bu maksatla çıkarıldığını düşünme eğilimindedir. Oysa tekeli kapitalizm ve çürüyen kapitalizm de demek olan emperyalizm çağının temel özelliklerinden biri de siyasal iktidarın merkezileşmesi ve finans-kapital oligarşisinin elinde temerküz etmesidir. Özü itibarıyla bir baskı aygıtı olan devletin bu biçimde güçlendirilmesi herşeyden önce elbette baskı ve kısıtlamaların çoğaltılması, buna paralel olarak da istihbarat ve devlet denetiminin muazzam ölçekte artması anlamına gelir.

Nitekim Korona virüs salgını ile birlikte alınan önerilen tedbirlerin hepsi bir tedavi ve korunma kaygısından ziyade muazzam bir kontrol, tecrit ve baskı iklimini gözler önüne koymaktadır. Herkesin birbirinden endişe ettiği ve temastan kaçındığı bir ortam bir sağlık ortamından ziyade otoriter bir baskı ortamına delalet eder. Ama bu siyasal gericiliğin Korona virüsü salgını vesilesiyle apaçık görünüyor olması, bunun söz konusu salgınla bir ilişkisi olduğundan değildir. Daha çok emperyalizm çağının temel özelliklerine delalet eder.

Bugün dünyanın belli başlı birçok ülkesinde benzer bir biçimde gelişen bu tablo emperyalizm çağının aynı zamanda muazzam bir siyasal gericilik olduğunu apaçık gösterir.

Ama bir başka açıdan da bugün Korona salgınıyla kendini gösteren durum aynı zamanda finans kapitalin egemenliği altındaki bütün bu ülkelerde yönetenlerin eskisi gibi yönetemiyor olmasından ileri gelir. Yönetme iddiasında olanların yurttaşlara kendi tedbirlerini kendilerinin almasını salık vermekten başka bir şey yapamaması apaçık yönetememe durumunda olduğunu anlatır. Oysa madem ki asıl kritik zamanlarda yurttaşlar göreve çağırılacaktır adına cumhuriyet denilen veya denmeyen ama mutlaka yurttaşların kendi kendilerini yönetmesi masalıyla süslenen demokrasiler neden gerçekten yurttaşların kendi kendilerini yönetmesi ve yöneten yönetilen ayırımının ortadan kalkması anlamına gelen bir rejime geçip devleti aradan çıkarmasından söz edilmemektedir?

Komünistlerin asıl göstermesi ve altını çizmesi gereken de budur.

mesi, Tayyip Erdoğan'ın –kimi avanak solcular tarafından sosyalist gibi başladı kapitalist gibi bitirdi- diye tanımlanan Korona konuşmasında kamu hizmetlerini önemsemeyen kapitalizmi yerden yere vurması da esas olarak aynı arayışların ürünüdür. Ali Koç Fenerbahçe'nin başına geçmeden önce aynı nedenlerden ötürü "kapitalizm insanlığı tehdit ediyor" türü açıklamalar yapıyordu. Güçlü kamu otoritesi ve ona bağlı şekillendirilecek sosyal devlet bugün Hikmet Kıvılcımlı'nın deyişiyle "geberen kapitalizmin" ömrünü uzatmanın tek yoludur. Savaşsız, krizsiz, karşı devrimsiz gerçekleşmesi elbette imkânsızdır ama gerçekte kamuculuk temelli restorasyon vardır.

Bugün Küba'daki sözüme sosyalizme Çin'deki yine sözüme "sosyalizmin kalıntılarına" güzellmeler düzenler aslında bu restorasyonu yapmak isteyenlere soldan destek sunuyorlar. Tam da bu nedenden ötürü aynı kesimlerin devlet sektörünü tümüyle tasfiye etmemiş Almanya'nın yahut Güney Kore'nin, Korona'yla İtalya'ya kıyasla daha başarılı olduğunu söylemeleri tesadüf değildir. Tüm anti-kapitalist pozlarına karşın bu kesimler burjuva reformcularının şaşakçılardır, burjuva sosyalistleridir. Burjuva hâkimiyetinin sosyalistler arasında boy gösteren taraftarlarına da oportünistendir.

Reformistler Küba güzellmeleriyle burjuva düzeninin emekçilere yönelik asıl saldırısının neler olduğunu da perdeliyorlar. Burjuva toplumu emekçilere, onları aç bırakıp mutlak anlamda sefalet mahkûm ettiği için düşman değildir. Burjuva toplumun emekçilere yönelik asıl saldırısı onları örgütsüzleştirilmesi, siyasi olarak silahsızlandırılması ve böylelikle piyasada bir mal gibi hareket eden ücretli köle olmayı kabullendirmesidir. Burjuva demokrasinin emekçiler açısından burjuva diktatörlüğü olduğu saptaması laf olsun diye yapılmıştır. Burjuva toplumunda emekçilerin bağımsız bir siyasal hatta örgütlenmesinin önündeki her türlü olanak maddi ve idari olarak kaldırılır. Kararları uzmanlar alır, ücretli köleler ise kendilerini yurttaş, daha da kötüsü tüketici olarak görür. Kendi ihtiyaçlarını kendilerine dayatılan örgütlenme biçimleriyle ifade etmeye çalışırlar. Bu şekilde seslerini duyurabileceklerini düşünürler.

Bugün solun, "Küba'da sosyalizm var" soyuyla savunduğu hat tam da böyledir. İstenen uzmanlara kulak verilmesidir, istenen emekçinin eve hapsedilmesidir. İstenen kamuculuk havucuyla emekçilerin burjuva düzeninde ücretli köleliğe razı edilmesidir.

"TÜM TOPLUMUN ORTAK MÜCADELESİ" SINIF UZLAŞMASIDIR

Tarafsız ve bütün toplumun çıkarlarını gözeten uzmanlardan söz etmek solun sınıflı toplumlar ve devlet karşısındaki yanlısamlarını gösteren bir örnektir. İnsanlığın ortak düşmanlarına karşı insanlığın yahut toplumun ortak mücadelesini savunmak reformizmin bir diğer boyutudur. İnsanlığın düşmanı olarak burjuvaziyi değil de Korona virüsünü gören sol akımlar tam da bu nedenle tüm toplumun ortaklaşa

riayet edeceği hijyen ve tecrit kurallarından söz etmektedir. Tüm toplumun uyması gerektiği kurallardan bahsettiği için de hiç kimse Korona'ya karşı proleter bir tavırdan bahsetmemektedir. İşçi sınıfına değil yurttaşlara çağrı yapılmaktadır. Halbuki sınıflı toplumlarda tüm toplumsal kesimlerin aynı şekilde uyabileceği hiçbir kural olamaz. Burjuva devletin sürekli toplantı yapıp, o bölgeden şu bölgeye giden heyetleri tecrit kurallarına uyuyor mu? Madem sosyal mesafe şart fabrikalarda üretim duruyor mu, temizlik işçileri çöpleri toplamayı bırakıyor mu? Sosyal mesafe çok önemliyse yüzbinlerce erin hiçbir hijyen kuralına uygun olmayan bir şekilde bir araya geldiği ordudaki askerler niye terhis edilmiyor? İşgalci Türk birliklerinin Kürdistan topraklarında ne işi var? Sınıflı toplumlarda insanlık düşmanlarına karşı ortak mücadelesinden söz eden aslında sadece ve sadece sınıf uzlaşması önermektedir.

"İnsanlığın ortak düşmanlarına karşı" solda yeni zehir etmiş bir hastalık değildir. Kökleri İkinci Enternasyonal sosyalizmde bulunabilir. İkinci Enternasyonal'de Marksizmin Papası olarak kabul edilen Kautsky savaşın insanlık dışı karakterini anlatıyordu. İşçilerin savaş istemeyen kapitalistlerle birlikte savaş isteyen kapitalistlerin karşısına dikilmesini ve "Barış!" talebini yükseltmesini savunuyordu. İkinci paylaşım savaşında insanlık düşmanı olarak tanımlanan emperyalist paylaşım savaşı değil onun sadece bir kutbunda yer alan Nazizm'di. KEYK Komintern'i tasfiye etiketten sonra dünya işçilerine ve ezilen halklarına İngiliz ve Amerikan devletiyle aynı safta yer alarak anti-faşist mücadeleyi büyüme çağrısında bulunuyordu. 1960 ve 70'li yıllarda "Barış İçinde Bir Arada Yaşama" tezini geliştiren SBKP revizyonizmi bu sefer de bir nükleer savaş tehdidini insanlığın düşmanı olarak gösterip burjuvazıyla proleterlerle birlikte tüm insanlığı çalın nükleer silahlanmaya karşı durmaya, dünyada bir barış hareketi örmeye çağırıyordu.

Sınıf uzlaşması çizgisinin topraklarımızda Korona'dan önceki örneklerini bulmak için o kadar gerilere gitmeye gerek yok. Daha geçtiğimiz sene, Erdoğan'ın tek adam rejimini insanlık düşmanı, faşist ilan eden Türkiyeli sosyalistlerdi. Erdoğan insanlık düşmanı bir faşist olarak tarif edilince Erdoğan'a karşı diğer burjuva kesimlerle, hatta Bahçeli'nin yerini almaya sevdalanan MHP'lilerle ittifak yapmanın yolu açılyordu. Nitekim öyle de oldu; başta HDP olmak üzere tüm sol kah gururla kah mahcup bir şekilde Millet İttifakı'nın peşine takıldı. "Yetmez ama evet!" diyerek İmamoğlu'na oy verdi ya da verilmesine ses çıkarmadı. Dün Millet İttifakı'nı destekleyerek sınıf uzlaşması trenine binenlerin bugün Korona salgını karşısında aynı tutumu takınmaları bu bakımdan şaşırtıcı değildir.

REFORMİSTLER HÜKÜMETE BASINÇ UYGULANABİLECEĞİ HAYALİ YAYARLAR

Reformistlerin devlete karşı burjuva görüşleri kendisini sadece bağımsız uzmanlardan, Korona'ya karşı ortak bir toplumsal mücadeleden söz ederken belli etmez. Korona'ya karşı emekçileri savunmak için sıralanan talepler

Asıl tehlike korona virüsü değil sermayenin çıkarlarına göre kurulmuş sağlık organizasyonudur

Korona salgını vesilesiyle apaçık ortaya çıkan bir başka gerçek de aslında yaygın ve kitlesel bir sağlık sorunu belirdiğinde mevcut sağlık kurum ve organizasyonlarının yetersiz kaldığıdır. Hemen hemen bütün burjuva anayasalarında sağlık hizmetlerinin devletin bir görevi olduğu ve bu sağlık hizmetlerinden yararlanmanın da bir yurttaşlık hakkı olduğu yazılır. Böyle olduğu halde Korona salgını tarihte görülmüş büyük salgınlar çapında olmasa da ve devlet kaynakları geçmiştekilerle kıyaslanmayacak ölçekte büyümüş olduğu halde bu kurumlar talebi karşılamakta zorlanmakta ve tıkanmaktadır. Demek ki önleyici ve koruyucu tedbirler alınmamış olduğu gibi geniş çaplı tedavi imkânları da sağlanmamıştır. İtalya'da görüldüğü gibi "fazla yaşlı kimselerin" hastanelere alınmayıp kendi başlarına ölmek üzere evlerine gönderilmesi de ibretlik bir başka örnektir. Korona salgınıyla birlikte göze görünen bir başka gerçek de budur ve komünistlerin ödevleri arasında bu gerçeğe ışık tutmak da olmalıdır.

Bu salgının Türkiye'de başka ülkelere kıyasla önemsiz bir ölçekte olmasına gelince; bu görüntünün AKP-MHP iktidarının ve destekçilerinin söz konusu salgının etkilerini ol-

duğundan düşük gösterme eğilimi ile ilişkili olduğu kuşkusuzdur. Ama açıktır ki salgının Türkiye'de görece düşük bir ölçekte geliştiği büsbütün yalan değildir. Buna rağmen bu şartlarda bile sağlık kurumlarının bu çapta bir salgına yanıt verecek yetenek ve yeterlikte olmadığı da görülmektedir. Korona salgınının Türkiye'yi nispeten az etkilediği doğru olsa bile bunun 17 yıldır iktidarda olan AKP'nin bir marifeti olmadığı tartışmasıdır. Aksine böyle büyük bir felaket karşısında var olan kurum ve sistemlerin tıkanıp yetersiz kalacağı şimdiden belli olmuştur. Bu gerçeğe ışık tutmak da komünistlerin ödevleri arasındadır.

Sonuç olarak altı çizilmelidir ki bu durum sadece Türkiye'ye özgü değildir. Aşağı yukarı bütün burjuva diktatörlükleri bu salgın karşısında aşağı yukarı aynı çaresizlik içindedir. Aralarında kimi farklar olsa da bir bütün olarak sermayenin hükümetlerinin böyle bir salgını yönetmekte güçlük içinde kaldıkları sağlık kurumlarının yetersiz kaldığı apaçık görülmektedir. Küçümsememek gerekse de bunun nedeni felaketin büyüklüğü değildir. Bu almet vesilesiyle bir kez daha kendini gösteren sermaye düzeninin hükümetleri yönetememektedirler ve yönetenlerin baskı ve rıza yoluyla katılımına muhtaç durumdadırlar.

Bu dünya durumu karşısında komünistlerin öne çıkarması gereken sonuç çoktan beri bilinen farklı değildir. Sermaye düzeni yürütülemezdir ve bu almet yönetenlerin iktidarı kendi ellerine almasından başka bir çıkış yolu olmadığına işaret etmektedir.

de reformist anlayışı ele verir. Konumuz yine taleplerin içeriği değil. Çocuk izninden, tazminata, vergiden topyekûn sosyal güvenliğe "en sosyalist" talepleri kimin savunacağı yarışına girmiş sol akımların soyut taleplerinin içeriğini değerlendirmek akla ziyan bir çaba olur. Reformizmi ele veren soru neyin istendiğinden ziyade istenenlerin kim tarafından nasıl hayata geçirileceği sorusudur. Yani iktidar sorunudur. Bu konuda herhangi bir gündelik soruna bir çırpıda onlarca talep üretmekte mahir olan Devrimci İşçi Partisi iyi bir örnektir. Korona ile ilgili yayınlanan ikinci bildiri "Halkın sağlığı için ön cephede savaşan sağlık emekçilerinin talepleri acilen karşılanmalıdır!" başlığını taşıyor. Talepleri kimin karşılayacağı elbette ki belirtilmiyor başlıkta. Ama bildirinin ikinci paragrafında reformizm kendisini hemen ele veriyor:

"Ülkemizde henüz Koronavirüs vakası tespit edilmeden önce, Devrimci İşçi Partisi olarak, salgın olasılığına karşı hükümetin alması gereken acil önlemleri içeren bildirimizi. Bildirimizde, halkın sağlığını ilgilendiren böyle bir durum için ülkede "sağlık seferberliği" ilan edilmesini, sağlık çalışanlarının ve kuruluşlarının ihtiyaçlarının ve çalışma düzeninin planlanmasını talep etmiştik... Hükümet, ihtiyaçları karşılama konusunda acz içindedir. Dahası, önlemler alma ve sürece müdahale etme gerekliliğine karşı hâlâ direnmektedir."

Böylelikle DİP'in muhtabının hükümet olduğunu, niyetinin burjuva hükümetinin yerine geçmek olduğunu anlıyoruz. Reformizm de yapıcı muhalefet kılıfı altında hükümetlere tavsiyelerde bulunmak ve en ileri noktada o makama gelmekten ibarettir. Ancak DİP'in de teslim ettiği gibi hükümet DİP'e kulak vermemiştir, DİP'in taleplerine "direnmemektedir". Peki bu aciz ve umursamaz tutum karşısında DİP Merkez Komitesi ne yapmıştır. Okuduğumuz ikinci bil-

diriyi almış ve üşenmeden kendisine direnen hükümetten, bu sefer sağlık çalışanlarıyla ilgili, evet biz de üşenmedik saydık, tam yirmi bir tane yeni talepte daha bulunmuştur.

DİP'in reformizmi birinci bildiri okuyunca daha da açık bir şekilde açığa çıkıyor. DİP Sovyetler Birliğine övgüler düzduktan sonra şu saptamaları yapıyor:

"Devrimci İşçi Partisi, bu tarihsel miras ve işçi ve emekçi sınıfların tarihi çıkarlarını savunmanın getirdiği sorumlulukla Koronavirüs tehdidi karşısında **piyasa karşıtı, planlamacı** ve **kamucu** şu önlemlerin derhal alınmasını talep eder.

....
Tedbirlere döndüğümüzde, herşeyden önce **denetim ve kadroların kullanımı** gelir. Sınıflara bölünmüş bir toplumda yetki kullanımı ve görev üstlenme iyi belirlenmediğinde parası ve forsu olan, iktidar aygıtlarını kullanarak baştan eşitsizliği yaratacaktır."

DİP planlamacı ve kamucu eylemleri hükümetten beklediği için Friedrich Engels'ten maske ihtiyacına kadar güneşin altındaki her türlü konuya değinmesine karşın siyasal iktidar sorununa değinmiyor. Hükümetin devrilmesinden, Cumhuriyet İttifakı'nın yıkılmasından söz etmiyor. Hatta bu iktidarın süreceğini varsayıyor. Varsaydığı için "parası ve forsu olanların hükümeti"ni dengelemek için ilk önlemini sıralıyor:

"Bütün önlemler ve uygulamalar, sağlık emek örgütleri başta olmak üzere (Tabip odaları, sendikalar, meslek dernekleri vb.) emek örgütlerinin (ör. DİSK) temsilcilerden oluşan kurullarla denetlenmeli, iş birliği halinde şeffaf şekilde yürütülmelidir."

Sadece burjuva hükümetinin varlığına değil onunla birlikte burjuva diktatörlüğünün diğer kurumlarına da razı olan DİP, bu hükümetin de-

netlenmesi görevini de burjuvazinin hizmetkârı meslek odalarıyla, sendika bürokrasisine -ama elbette şeffaflık talebinin altını çizerek- havale ediyor. Elbette DİP'in taleplerinde emekçiler de kendine bir yer buluyor:

"Koronavirüs belası ile askeriye mücadele edemez. İlaçlamada ya da karantina uygulamasında, seyahat yasaklarında ya da yukarıdaki kuralların uygulanmasında askeri birliklerin kullanımına hayır! Askere öğretilen savaştır. Tıbbi önlemleri doğru biçimde uygulayabilecek olan, bu konuları derhal kavrayabilecek eğitimi almış ekiplerdir. Salgın patlak verir vermez, başta tıp, diş doktorluğu, eczacılık, hemşirelik, tıbbi dallarda teknisyenlik öğrencileri olmak üzere, öğrenciler bölge bölge, kent kent, mahalle mahalle toplum yararı için örgütlenmeli ve seferber edilmelidir. Yasakların uygulanmasında ise işçi denetimi ve mahalle denetim komiteleri görev almaldır."

DİP'in sıkıyönetimi askerlerle uygulamaya-çağını öğrenerek ferahlıyoruz! DİP programını okuduğumuzda kontrgerillanın kaldırılmasını, MGK'nın lağvını talep ederken, düzenli orduya, silahlı kuvvetlerin yapısına dair sessizliğin sebebinin DİP'in legalizmi olduğunu düşünmüştük. Yanılmışız. DİP elbette legalist ama meğer DİP bu konuda polemik yapmayı pek sevdipleri Ahmet Altan türü liberallerle aynı görüşleri paylaşıyor. Askerlerin işleriyle sivillerin işleri birbirinden ayrılmalı. Askerler sivil yaşama müdahale etmemeli! Askere öğretilen savaş olduğuna göre askeri birlikler toplumsal işlere karışmamalı. Öyle ya, herkes işini yapmalı. Başka bir deyişle DİP işçilere savaşmayı öğretmeyecek, çünkü o zaman tıbbi önlemleri doğru biçimde uygulayamazlar. Peki kim savaşacak? Elbette askerler! "Tüm emekçiler can derdindeyken siz nelerle uğraşıyorsunuz?" diye homurdananları duyuyor gibiyiz ama ufuklarında düzenli orduyu silahlı işçi milisleriyle değiştirmek olmayanların işleri çok zor gerçekten.

Emekçilerle devam edelim. DİP'in emekçilere biçtiği rol iktidarı ellerine almayı burjuva hükümetinin destekçisi/denetçisi olmaya razı olmalıdır. Ama bu rolün baş aktörü zaten yerel seçimlerde solun neredeyse tamamının desteklediği Millet İttifakı'dır. Ve bu gerici ittifak kayıtsız şartsız bir destekten başka pazarlığa girmeyecektir.

Öğrenciler bölge bölge, kent kent seferber edilirken emekçiler mahallelerde yasakların uygulanmasında yer alacaklar. Kısacası merkezi hükümet karar mercii olarak yerinde duruyor; denetim sendika bürokratlarında, işçiler ise her türlü merkezi otoriteden ve karar alma yetkisinden uzak merkezi hükümetin kolluk kuvveti olarak çalışıyor. Bu tablo DİP'in programında proletarya diktatörlüğü yerine kullandığı işçi konseylerinin de ne anlama geldiğini parlak bir şekilde gösteriyor.

Şimdi gelenek ve meşrep itibarıyla DİP ile taban tabana zıt bir yerde duran ve tam da bu nedenden ötürü köken itibarıyla devrimci bir

pratikten gelen MLKP'ye bakalım. ETHA aracılığıyla haberdar olduğumuz MLKP Merkez Komitesi'nin yazılı açıklaması iddialı bir başlık taşıyor: "Koronavirüse karşı sonuç alıcı tek ilaç kapitalist sistemi yıkmaktır" Açıklamada peş peşe kapitalist sistemin günahları sıralandıktan sonra nihayet çözüm önerisi geliyor. Ama çözüm önerisi onların Rosa Luxemburg'dan alıntılamayı tercih ettiği, fakat aslında Luxemburg'un Spartakist partinin kuruluşuna karar vermeden içine girdiği USPD'nin başındaki Kautsky'nin icadı olan "Ya Sosyalizm Ya Barbarlık!" şiarının tekrarından başka bir şey değil:

"İnsanlığın önünde iki seçenek var. Ya kapitalizmin giderek büyük ölçeklerde ürettiği kıyım, yıkım, kuraklık, yoksulluk ve savaştan örülmüş barbarlığa teslim olmak ya da sınıfsız, sınırsız, cins ayırımı bir dünyayı hazırlamak için sosyalizmi kurmak!"

Elbette soruyoruz: Madem insanlığın önünde iki seçenek var sosyalist seçeneği nasıl seçeceğiz? Yanıtı bir sonraki paragrafta geliyor:

"Dünyanın dört bir yanında koronavirüs salgınıyla yaşamı elinden alınan işçilerin, kadınların ve ezilenlerin acısı ortak. O acıyı ortak düşmana, kapitalist sisteme karşı öfkeye dönüştürelim. Burjuvaziden, burjuva partilerden koronavirüsün aldığı her canın hesabını soralım. Halklar arasındaki dayanışmayı yükseltelim. Herkes için parasız sağlık ve önlentici tıp talebini tüm burjuva devletlere dayatalım."

Böylelikle sosyalizm mücadelesinin sosyal devlet uygulamalarıyla büyüdüğünü değil; aynı zamanda emekçilerin burjuva devletlere devrim olmaksızın kimi politikaları dayatabileceklerini de öğreniyoruz.

Bugün Koronavirüs Türkiye'de emekçiler için yaşamı cehenneme çeviriyorsa bunun sorumlusu virüsün kendisi değildir, soyut olarak kapitalizm de değildir. Türkiye'de sermaye politikalarının yürütücüsü, kendisi derin bir kriz içinde bulunan, kendisini kurtarmak için tüm güçleri krize sürükleyen Cumhur-İttifakı'dır. Krizdeki 12 Eylül rejiminin bekçisi Cumhur İttifakı ve Erdoğan hükümeti emekçiler tarafından süpürülmeden, bugün Türkiye'de emekçilerin en ufak bir kazanım elde etmesi mümkün değildir. Cumhur İttifakı'nın seçimle gitmesi mümkün değildir.

Dolayısıyla bugün sorunların kaynağı ve düğüm noktası Saray Hükümeti'nden sorunları çözmesini talep etmek ya da emekçileri hükümeti yıkmaya değil de, hükümete kendi çözümlerini dayatmaya çağırarak buz gibi reformizmdir. Sendikalara yuvalanma hayali kuran işçi troçkistlerle, HDP içinde anti-faşist cephe örülebileceği yanlışını yayan Marksist Leninistlerin bulunduğu payda işte hükümet ve iktidar sorununu göz ardı eden bu reformizm paydasıdır.

Bu tutumun da tarihsel kökleri vardır elbette. 1905 Devrimi'nde Menşevikler kendilerini aşırı muhalefet partisi olmakla sınırlıyor. İktidarı almaya talip burjuvaziye dışarıdan eleştirel destek vereceklerini söylüyorlardı. Bugünkü durum daha vahimdir. Zira ortada iktidarı almaya talip bir burjuva odak bile yoktur. Reformist muhalefet halka Cumhur İttifakı'nı yani 1905 örneğindeki Çarlığı sıkıştırılmayı önermektedir.

REFORMİSTLER NORMALLEŞME TEMENNİ EDER KOMÜNİSTLER ASIL ROLLERİNİ KRİZ DÖNEMLERİNDE OYNAR

"Kaldırılсын, yapılsın" diye biten edilgen cümlelerle, gizli öznelere hükümete talepler yağdırırlar, hükümete emekçilerin taleplerini dayatma hayali kuranlar sadece devlet konusunda bilinçleri bulandırmıyorlar. Aynı zamanda devrimci bir önderlik ihtiyacı konusunda da kafa karıştırıyorlar. Açıktır bir çelişkiyle karşılaştıkları için ciddiyetsiz bir pozisyona sürükleniyorlar. Zira bir muhalefet hareketi olabilmek, hükümete baskı uygulayabilmek için bile sokağa çıkmak gerekmektedir. Oysa sol kendisini bir bütün olarak sokağın dışına hapsedmiştir. Karantina da çoktan beri kendini gösteren bu kaçak dövüşün kılıfı olmuştur. Maskelerini düşürenlere de "siz çılgın mısınız!" diye tepki göstermelerine de şaşmamak gerekir. Son derece keskin muhalif talepler üretmekte ancak bu talepler doğrultusunda mücadele etmeyi bile salgının kontrol altına alınmasından sonraya ertelemektedirler.

Ekonomik ya da siyasal kriz karşısında bir dizi talep sıralayıp, bu talepler doğrultusunda mücadele etmeyi kriz sonrasına erteleme tutumu da özgün bir tutum değildir. Aksine reformist siyasetin karakteristik bir özelliğidir. Reformizm kurulu düzenin siyasi çerçevesinde varlık gösterir. Düzenin değer yargılarına, kurumlarına ve mekanizmalarına yaslanır. Emekçilerin haklarının ve özgürlük alanının burjuva diktatörlüğünün genel çerçevesi yıkılmadan da genişletilebileceğini savunur. Bir doğal afet, ekonomik yahut siyasal kriz ya da savaş nedeniyle olağan koşullar yerini olağanüstü bir düzensizliğe bıraktığıdaysa reformistler tıpkı bugün olduğu gibi sudan çıkmış balığa dönerler. Birinci paylaşım savaşı sırasında İkinci Enternasyonal tam da bu nedenle çökmüş, anlı şanlı sosyal demokrat partiler bir cesede dönüşmüştü. Savaş koşullarında devrimci siyasetin yapılamayacağını savunan İkinci Enternasyonalciler tekrar siyasi faaliyete başlayabilmek için barış sağlanmasını şart koşmuşlardı.

Benzer şekilde Türkiye'de bir devrimin artık mümkün olmadığını, günün acil görevleri için hükümeti reformlara zorlamak için bir taban hareketi oluşturmanın gerekli olduğunu savunan tasfiyecilerin kurduğu HDP de düzen çerçevesinde bir muhalefet hareketiyle Türkiye'nin demokratikleşmesinin sağlanabileceğini savunuyordu. 7 Haziran 2015'te rejim krizinin iç savaş karakterini kazanmasıyla birlikte düzenin tüm mekanizmaları kilitlendi. Yeni bir olağanüstü hal dönemi ortaya çıktı. HDP de elbette felç oldu. Kürdistan yanıp yıkılırken bile Türkiye'de "siyasetin normalleşmesini istiyoruz"un ötesine geçen bir çizgisi olmadı. 10 Ekim katliamında öfkeli eylemcilere evinize dönün çağrısını yaptı. 15 Temmuz'un ertesinde HDP yöneticileri, "Bugün en devrimci eylem eylem yapmamaktır", bile diyebildiler. Hâlâ da aynı tutumu benimsemektedir. Bu nedenle Korona karşısında her türlü mücadeleyi salgının bitmesine erteleyen anlayışı sürpriz olmamalıdır.

Leninistlerin benimseyeceği siyasi çizgi ise tam aksi istikamette olmalıdır. Leninizmin yolundan gidip Komünist Enternasyonal'i rehber edenlerin bizatihi devrimin olağanüstü bir durum olduğunu, devrimlerin ancak bu olağanüstü durumlarda yapılan olağanüstü müdahaleler sonucunda başarıya ulaşacağını bilirler. Leninist bir partinin varlık nedeni kendini bir örgüt olarak bu olağanüstü dönemlere hazırlamaktır. Bu hazırlığın birinci koşulu; kriz anlarında bağımsız bir siyasal hattı bağımsız bir eylem çizgisiyle birleştirerek devletin yasaklarına boyun eğmeden, içi geçmiş sosyalizm

memurlarının -Lenin'in İkinci Enternasyonal'in kocakanları dediği kesimlerin- "maceracılık" eleştirisine kulak asmadan hayata geçirmek. Dolayısıyla reformistlerin endişeyle normalleşme beklediği kriz anlarını Leninistler bir fırsat olarak görürler. İşçi sınıfının politik önderliğini kazanmak için bir fırsattır bu, proletarya diktatörlüğünün yolunu açacak silahlı ayaklanmayı örgütlemek için bir fırsattır aynı zamanda.

ACİL GÖREV OPORTÜNİSTLERİ ALT EDECEK DEVRİMCİ PARTİYİ YARATMAK

Tam da tüm uzmanların "evde kalın" "sosyal mesafeyi koruyun" çağrısını yaptığı bugünlerde, devrimci bir siyasi faaliyetin birinci şartı sokağa çıkmak, emekçilerle yüz yüze propaganda çalışmasına devam etmektir. Milyonlarca emekçinin servislerde, metrobüslerde işe gidip geldiği, hiçbir hijyen koşuluna sahip olmayan işyerlerinde çalıştığı koşullar altında, "halk sağlığını koruma" kaygısıyla sokağa çıkmayanlar devrimci bir faaliyet yürütemezler. Bugün Türkiye'de on binlerce devrimcinin evlere hap solmasının sebebi reformistlerin tasfiyeciler anlayışıdır. Bu tasfiyeciler yapıları karşı mücadele etmeden, emekçilere ve devrimcilere sokağı yasaklayan oportünistleri alt edecek devrimci partiyi yaratmadan, Türkiye devrimine önderlik etmek mümkün değildir.

KÖZ'ün arkasında duran komünistler devrimci bir partiye sahip değildir. Bir partinin siyasi yahut örgütsel donanımına militan kapasitesine sahip değildir. Yıllardır sahip oldukları maddi imkânları, geçmişten bugüne gelen geleneğe dayalı militan akışını düşününce, örgütsel imkânları akla getirince bağımsız bir eylem çizgisi yürütmeye en az müsait olan akımların başında gelmektedir KÖZ. Türkiye'de parti olduğunu iddia eden devrimci, komünist sıfatlı onlarca hareket vardır. İşçi sınıfına önderlik etmek önce parti iddiasına sahip olanların boynunun borcudur; parti olduklarını iddia ettikleri halde parti sorumluluğuyla hareket etmeyenlerin maskesini düşürmek de bizim boynumuzun borcu.

Gelgelelim 71-72 kopuşunun mirasçısı olduğunu iddia eden tüm akımlar son yirmi yıl içinde farklı aşamalarda havlu atıp reformizm trenine bindiler, hepsi İmamoğlu'nun Erdoğan'ı yerinden etmesine bel bağlamış durumdadır. Dolayısıyla halihazırda içinden geçtiğimiz iç savaş döneminde hükümete karşı ortak bir eylem birliği örebileceğimiz bir akım bulunmuyor. Bu nedenle emekçilerin önünde duran acil görevin hükümetin devrilmesi olduğunu, hükümet devrilmeden Korona da dahil olmak üzere hiçbir krizden emekçileri uğratmayacağı yıkımın püskürtülemeyeceğini söylemek KÖZ'e düşmüştür. KÖZ'ün arkasında duran komünistlerin "Seçimleri Beklemeyeceğiz!" kampanyası emekçilere ve ezilenlere siyaset taşımanın mümkün olmadığını savunulara, en elverişsiz koşullarda dahi bu doğrultuda bir propaganda ve ajitasyon faaliyeti yapmanın mümkün olduğunu göstermek amacını taşımaktadır.

TTam da bu nedenle hükümetin, hükümetten çok burjuva sosyalistlerinin dayattığı sokağa çıkma yasaklarına aldırış etmeyeceğiz.

"Toplumsal çözüm" değil **sınıf mücadelesi** diyeceğiz

"Duyarlı yurttaş" değil **devrimci işçi sınıfı** diyeceğiz.

Hükümeti talep bombardımanına tutan reformistlere inat hükümet devrilmeden en basit bir kazanımın bile gerçekleşmeyeceğini haykıracağız.

Uzmanların sözünü dinleyenlere inat sözü dinlenecek **devrimci partiyi yaratmak** için mücadele edeceğiz.

İlk hedefimiz devrimci partiyi ikame etmek değil, reformist yahut maceracı örgütlerinden koparak **Komünist Parti'nin kuruluş kongresini birlikte örgütleme** sorumluluğunu üstlenecek olan **devrimcilerle buluşmak!**

Yaşasın Komünistlerin Birliği!

KOMÜNİST KÖZ YEREL SÜRELİ AYLIK SİYASİ GAZETE

SAHİBİ ve SORUMLU YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ:

ŞÜKRÜ DEMİR

YÖNETİM YERİ:

OSMANAĞA MAHALLESİ LEYLAK SOKAK ELİF İŞHANI KAT 2 DAİRE: 5
KADIKÖY -İSTANBUL

E-POSTA: kozonline@gmail.com

WEB ADRESİ: www.kozgazetesi.org

BASILDIĞI YER: ÖZDEMİR MATBAASI MALTEPE MAHALLESİ

GÜMÜŞSUYU CADDESİ ODİN SANAYİ SİTESİ NO: 28/245 ZEYTİNBURNU-İSTANBUL

TEL: 0212 577 54 92

Grip salgınında ölen ilk ve tek devlet başkanı: Yakov Mihailoviç Sverdlov

Piramitleri firavunların yaptığını, büyük savaşları komutanların kazandığını sananlarla, devrimleri ünlü şahsiyetlerin başardığını düşünenler aynı zihniyeti paylaşırlar. Ekim Devrimi'nin ardında da tıpkı piramitlerin inşaatında ve büyük savaşlarda yitip giden milyonlarca isimsiz kahraman olduğu gibi, ismi bilinmeyen ve destanlarda kahramanları gibi de olmayan mimarlar vardır. Yakov Mihailoviç Sverdlov da bunlar arasından çıkıp ünlenenlerdendir.

Yakov Mihailoviç Sverdlov 1885 yılında Nijni Novgorod kentinde Yahudi bir oyma ustasının oğlu olarak doğdu. Aile kalabalık ve maddi durumları kötü olduğu halde, babası çocuklarını okutmak istiyordu.

Sverdlov liseden sonra bir kimyagerin yanında çırak olarak çalışmaya başladı. Ağaç sanayi işçilerinin yoğun olduğu bir merkez olan Kanavin yakınlarındaki atölye, onun işçilerle ve gelişmekte olan sosyal demokrat hareketle tanışacağı ortam oldu. O dönemden itibaren hayatını işçi sınıfının davasına adamaya karar verecekti. İki yıl sonra da "İskracı" olmuştu.

Sverdlov, bolşevik/menşevik ayrışmasından itibaren bolşeviklerin safında yer aldı ve ölene kadar en iyi bolşevik militanlardan biri olarak kaldı.

İlk kez 1905 Devrimi'nde, önde gelen bolşevik hatiplerden biri olarak kendini gösterdi. 1906 Haziranı'nda da ilk kez tutuklanarak üç yıl hapis cezası aldı. 1909 yılında tahliye olup, Moskova'ya geldiğinde artık tanınan bir devrimciydi. Nitekim kısa zamanda yeniden tutuklanıp dört yıllık sürgün cezası ile Sibirya'ya gönderildi. Birkaç kez başarısız firar girişimleri oldu. Bir keresinde saatlerce buz kaplı suların içinde kaldığı için az daha donuyordu. Ama yazık ki bu dayanıklılığı 10 yıl sonra yakalanacağı soğuk algınlığında gösterecekti.

İsrarlı denemelerin sonucunda 1912 yılında kaçmayı başardı ve Petrograd'a geçti. Pravda'da çalışmaya başladı. 1913 yılında koop-tasyonla merkez komitesine seçildi. Kendisi ile birlikte merkez komitesine seçilen ve sonradan ajan olduğu meydana çıkan Malinovski tarafından ele verildi ve tekrar tutuklanıp Sibirya'ya sürüldü. 1917'de çarın devrilmesinin ardından ilan edilen affa kadar sürgünde kaldı. Mayıs ayında Bolşevik Parti Kongresi tarafından Merkez Komite'deki görevine bu kez seçimle tekrar getirildi. O dönemin en kritik tartışmalarında Merkez Komite'de zaman zaman azınlıkta kalan Lenin'in istikrarlı bir destekçisi oldu. Kışlık Sarayı'nın basılmasına karar verilmesi, Kurucu Meclis'in lağvedilmesi, Brest Litovsk Anlaşması'nın imzalanması gibi bütün kritik tartışmalarda onun belirleyici bir rolü oldu.

Doğrusu Sverdlov'un asıl örgütçü niteliği hayatının son iki yılını da öne çıkı.

Temmuz günlerinde örgütçü yetenekleri çarpıcı biçimde öne çıktı. Aynı zamanda baştan itibaren ve kararlı bir biçimde silahlı ayaklanma fikrinin ısrarlı bir savunucusu idi. Ancak hiçbir zaman sadece fikir savunucusu olarak kalmadı.

Ağustos ayında Merkez Komite bünyesinde kurulan örgütlenme bürosunun başına getirildi; ayrıca Dzerjinski ile birlikte Merkez Komite Askeri Komisyonunu oluşturuyordu. Hapishane ve sürgün yıllarında oralardan geçen bolşevik kadroları yakından tanıyıp hafızasına kazıdığı anlaşılıyordu. Ayrıca tartışmaları yönetme, toparlama ve kararların somutlanıp içinin doldurulmasını sağlama konusunda özel bir yetenek kazandığı belli oluyordu. Merkez Komite'nin en kritik toplantılarını o yönetmeye başlamıştı.

Geçici hükümet teslim alındıktan sonra sayılı günlerini yaşayan Kurucu Meclis'in son toplantısıydı; en yaşlı üye toplantıyı yönetiyordu. Sverdlov yaşlı menşevici kenara itip kürsüye çıktı. "Emekçi ve Sömürülen Halkların Hakları Bildirisini" okudu. İlk Sovyet anayasasını dünya Sverdlov'un cüssesiyle hiç orantılı olmayan kalın ve gür sesinden dinlemiş oldu. Bu aynı zamanda Kurucu Meclis'in lağvedildiğinin ilanı idi. O noktadan sonra Sverdlov Sovyetler merkezi yürütme kurulu başkanlığını ilk başkan olan Kamenev'den alıp ölene kadar sürdürecekti.

Sverdlov, örgüte hâkimiyeti ve kadroları neredeyse bir bir tanımına dayalı engin deneyim ve hafızasıyla tanırdı; bir de inanılmaz bir tempoda çalışması ile. Lunaçarski onu şöyle tasvir etti:

"Neredeyse binlerce parti militanını bir bir tanı ve hatırlardı; hafızası partinin ansiklopedisi gibiydi... Çılgın çalışma temposu, ateşli bir iç dünyası olmasına rağmen, dışarıdan bakınca buz gibi ve sakin bir görünümü vardı. ... Alçak bir sesle konuşur, hafif adımlarla yürür, ağır ve yumuşak hareket ederdi... Sık sık 'sakin olun, acele etmeyin; bu kendine hâkimiyeti gösterir' derdi..."

Eğer devrim insanın sınırlarını aşır gibi görünen yorulmak bilmez birçok insanı ileri çıkardıysa, Sverdlov onlardan biriydi. Ne zaman yemek yediğini ve ne zaman uyuduğunu anlamak mümkün değildi. Gece gündüz iş başındaydı. Eğer Lenin ve başka birkaç kişi devrime ideolojik rehberlik ettiyse, onlarla yığınlar arasında, Parti veya Sovyet aygıtı ile tüm Rusya arasında, bir mekik gibi, iletken bir kablo gibi Sverdlov vardı...

Bu adam adeta sertliği nedeniyle seçilmiş bir elmas gibi idi: bir mekanizmanın sürekli hareket halindeki hassas parçalarının etrafında döndüğü eksen oluşturur bir elmas.

Bu adam buz gibiydi, bu adam elmas gibiydi. Manevi yapısı da

billur kalitesindeydi; soğuktu ve sivrilikleri vardı. Kişisel hurstan o kadar uzaktı ve kişisel hesaplardan o denli arınmıştı ki adeta yüzü yoktu. Kişisel düşünceleri de yoktu. Hemen hemen her konuda ortodoks fikirleri vardı; ama neredeyse bunların hepsi genel iradenin birer yansımasıydı. [...] Söylediklerinin yazdıklarının hepsi ölçülüydü; ne kadar gerekiyorsa o kadarını söylerdi. Ne duygusallık, ne de entelektüel kıvılcımlar olurdu."

Yine de Sverdlov'u tanımak için en doğrusu onu Lenin'den dinlemek.

"Yoldaşlar, tüm dünyanın emekçileri yiğit Paris Komünü'nün ayaklanmasının trajik sonunu anarken biz de Yakov Mihailoviç Sverdlov'u toprağa vermek üzere kederli bir ödevle yüz yüzeyiz. Mücadelelerimiz ve zaferlerimizin akışı içinde proleter devrimin en derin ve en önemli çizgilerini en bütünsel ve başka herkesten daha tam olarak ifade etmek Sverdlov yoldaşa nasip oldu. Onun proleter devrimin rehberi olarak değeri, devrim davasına sınırsız bağlılığından çok bu özelliğinde yatmaktadır..."

Hiç kuşku yok ki devrimci şiddet olmasaydı, proletarya zafere ulaşamazdı; ama aynı ölçüde kesindir ki devrimci şiddet, sadece devrimin belirli anlarında, özel koşullarda gerekli ve meşru bir uygulama olmuştur. Buna karşılık proleter yığınların örgütlenmesi, emekçilerin örgütlenmesi devrimin çok daha değişmez ve çok daha derin bir özelliğiydi; başarının koşuluysa ve hâlâ da öyledir. Devrimin en sağlam dayanakları, başarıların en derin kaynakları milyonlarca emekçinin örgütlenişinde aranmalıdır. Proleter devriminin bu yönü, o güne kadarki devrimlerde görülmeyen bu özelliği öne çıkartmıştır. Kitlelerin örgütlenmesini kendine en iyi cisimlendiren önderlerin mücadele içinde öne çıkmasını sağlamıştır. Herşeyden önce ve herşeyin ötesinde bir örgütçü olan Sverdlov gibi bir insanı proleter devriminin bu özelliği şekillendirmiştir.

Yoldaşlar, devrimcilerin yüz yüze geldiği insafsız anlarda, çok uzun ve bazen acılı devrim hazırlığı süresince biz Ruslar çok çektik; en çok da, teori ilkeler ve programla pratik çalışma arasındaki mesafeden ötürü güçlük çektik.

Rus devrimci hareketinin tarihi onlarca yıl boyunca devrime bağlı ama devrimci ülkülerine pratik bir uygulama fırsatı bulamayan insanların fedakârlıklarının destanı olmuştur. Bu açıdan proleter devrimi, bir zamanların yalnız insanlarına, devrimci kavranın kahramanlarına gerçek bir zemin sağladı. Sahici bir temel, sahici çalışma koşulları, sahici bir dinleyici kitle ve tam bir proleter orduysa... Böylece bu önderler meydana gelebildiler. Bu sayede bazıları göze görünür yerlere vardılar; pratik bir örgütleyici olarak, hakkıyla elde ettiği mevkiye ulaşan Sverdlov için olduğu gibi.

Proleter devrimin bu rehberinin kat ettiği yola bir göz attığımızda büyük örgütçü yeteneğinin uzun bir mücadele içinde geliştiğini görürüz. Hatırı sayılır devrimci özellikleri, farklı dönemlerin sınavlarından en güç devrimci faaliyet koşullarından geçerken şekillenmiştir; örne demir döver gibi kendisini biçimlendirmiştir. [...] Yirminci yüzyılın başlarından itibaren bizim gözlerimizde Sverdlov yoldaş profesyonel devrimci tipinin en tamamlanmış örneğiydi; tümüyle ve kayıtsız olarak kendini devrime vakfedebilmek için ailesiyle, köhne burjuva toplumunun örf ve adetleriyle tüm bağlarını koparmıştı. Hapishaneden sürgüne, sürgünden hapishaneye gide gele geçen uzun yıllar boyunca, devrimcilere hayatları boyunca damga vuran özellikleri, örne demir döver gibi şekillendirmişti.

Bununla birlikte bu profesyonel devrimci asla ve hiçbir zaman kitlelerden kopmadı. Çarlık rejimi tüm devrimcilere dayattığı gibi onu da illegal ve gizli faaliyete mahkûm etmişti; ama bu durumlarda bile Sverdlov yoldaş daima öncü işçilerle omuz omuza, el ele yürüdü. Yirminci yüzyılın başından itibaren, bu öncü işçiler aydın çevrelerden çıkan eski devrimci kuşağın yerini almaya başlamışlardı [...]

Sürekli kavranın içinde olup, kitlelerden asla kopmayan, Rusya'yı hiçbir zaman terk etmeyen, daima en ileri işçilerle birlikte hareket eden bu insana damga vuran uzun illegal çalışma yoludur. Devrimcileri hayattan kopuk yaşamaya mahkûm eden baskılara rağmen o, hem işçilerin sevdiği, pratik hakkında geniş ve derin bilgiye sahip bir önder hem de ileri proleterlerin örgütleyicisi olarak yetişmişti. Onun kendini bu biçimde yetiştirebilmesini sağlayan koşullar illegal çalışmanın bu koşullarıdır. Eğer bazıları kendini tamamen illegal çalışmaya bağlayan bir profesyonel devrimcinin özelliklerinin onu kitlelerden kopartacak nitelikte olduğunu düşü-

nüyorsa -ki genellikle hasımlarımız ve hangi tarafta yer alacağını bilmeyenler böyle düşünmektedir- Sverdlov'un devrimci faaliyetinin sergilediği örnek bu düşüncenin ne kadar büyük bir yanlış olduğunu göstermektedir. Tam tersine bu örnek göstermektedir ki sayısız hapishaneleri ve Sibirya'nın en uzak sürgün yerlerini tanıyan pek çok başkasının yaptığı gibi, kendini tamamen devrime vakfetmek Sverdlov gibi önderleri, proletaryamızın en iyi unsurlarını ortaya çıkarmaktadır. Eğer bu fedakârlık ruhu sürgün ve hapis koşullarında birbirleriyle insanı ilişkilere girme ve örgütsel sorunları düzenleme yeteneğiyle birleşirse işte o zaman büyük örgütçüler yetişebilir.

İllegal çevrelerin, gizli devrimci çalışmanın, gizli parti çalışmasının özelliklerini hiç kimse Sverdlov kadar bütünlüklü biçimde cisimleştirip ifadeye kavuşturamadı. İçinden geçtiği bu pratik okul sayesinde ve sadece bu sayede Sverdlov ilk Sovyet Sosyalist Cumhuriyeti'nin en ön sıradaki kişiliği mevkiine ulaşabildi; yani geniş proleter yığınlarının en önde gelen örgütçülerinin başında yer aldı. [...]

Tarih bize uzun zamandır gösteriyor ki, büyük devrimler, mücadele içinde büyük insanları öne fırlatmaktadır. O zamana kadar imkânsız sanılan yeteneklerin gelişmesine imkân vermektedir. İllegal çevrelerin ve gizli çalışmanın okulundan, baskı altındaki bir küçük partinin okulundan, Turukhansk zindanından mutlak surette tartışmasız bir otoritenin çıkacağına kim inanırdı. [...]

Böylesine çarpıcı bir örgütçü yeteneğini kendinde cisimlendiren bir insanın yeri doldurulamaz... Yakov Mihailoviç'i yakından tanıyan hiç kimse, onun bitmek bilmeyen çalışmasını gözlemiş olanlardan hiç biri bu konuda tereddüt etmeyecektir: Yakov Mihailoviç'in yeri doldurulamaz. O'nun kendi başına örgütlenme alanında yürüttüğü çalışma; insan seçimi ve bu insanların değişik alanlarda sorumlu mevkilerde görevlendirilmesi idi. Sverdlov yoldaşın kendi başına yönettiği işlerin her birini ayrı faaliyet dallarına ayırıp her birini farklı bir grup insana devrettiğimiz taktirde ve bunlar onun çizdiği yolu takip ettikleri müddetçe, ancak o zaman onun tek başına yerine getirdiği görevleri yerine getirmeyi becerebilirler...

Sverdlov yoldaşın anısı sadece bir devrimcinin davaya bağlılığının ebedi bir sembolü olarak kalmayacak. O sadece pratik kavrayış açıklığının ve pratik cüretin birleştirildiği bir örnek, kitlelerle tam bir bağlılığın ve onları yönlendirme kapasitesinin bir örneği olarak kalmayacak. Sverdlov yoldaşın anısı aynı zamanda ondan esinlenen ve sayıları hergün artmakta olan proleter yığınların durmaksızın ileri gitmelerinin, dünya komünist devriminin tam zaferine kadar yürüyüşlerinin de teminatı olacaktır." (Lenin, Sverdlov'un Anısına Konuşma, TE; C.29; S.86-91)

Kof övgülere ne kadar uzak olduğu bilinen Lenin'in Sverdlov'un ardından sarf ettiği bu sözlerin abartısız bir tasvir olduğunu Lunaçarski gibi birçok başka tanıklık da doğruluyor.

Lenin'in de endişeyle ifade ettiği gibi, Sverdlov'un yeri herhangi bir kişi tarafından doldurulamadı. Sverdlov'un üstlendiği örgütsel görevleri sürdürebilmek 1919'da üç kişilik bir sekreteryaya oluşturuldu. Daha sonra bu sekreteryanın üzerinde bir genel sekreterlik kurumu yaratılarak başına Stalin getirildi. Sverdlov ayrıca Sovyetlerin Merkezi Yürütme Kurulu Başkanıydı. O göreve de onun ardından Kalinin geldi. Ama ne o sekreteryaya, ne de daha sonraki kurumlara Sverdlov'un yerini dolduramadı.

Lenin'in de söylediği gibi Sverdlov'da cisimleşen özellikler, onun kişisel meziyetlerinden ileri geliyor değildi. Bu meziyetlerin şekillenmesine ve açığa çıkmasına asıl sağlayan Bolşevik Parti çalışmasının koşullarıydı. Sonradan, asıl eksikliği duyulan şeyin Sverdlov'un kişisel meziyetlerine aşağı yukarı sahip olan hatta belki onu aşan devrim neferleri olmadığı iyice belli oldu. Çünkü Rusya'da dünyanın başka yerlerinde de proletaryanın bağrından kişisel meziyetleri bakımından Sverdlov'la kıyaslanabilecek nice devrimcinin çıktığından ve çıkmaya devam edeceğinden kuşku duymamak gerekir.

Ama çoktan beri asıl eksikliği hissedilen şey, tam da Lenin'in tarif ettiği gibi, Sverdlov benzeri militanları öne fırlatıp biçimlendiren bolşevik tipte bir devrimci partinin pratik çalışma ortamıdır. Sverdlov gibi örgütçüler yaratma ve bu tür örgütçülere ihtiyacı olan devrimci parti faaliyetidir asıl eksikliği duyulan. Sverdlov'un ömrünü adadığı Bolşevik Parti'nin yeri doldurulamamıştır asıl.

Tasfiyeciliğin, işçi sınıfına küskünlüğün illegal örgüt çalışmasını ve bunun dayattığı fedakârlıkları küçümsemeyi marifet sayıp, aydınları ve şöhretleri öne çıkarma merakının el ele, kol gezdiği koşullarda Sverdlov gibi devrimcileri şekillendirip öne fırlatacak bir partinin bulunmadığı açıktır.

KÖZ'ün arkasında duran komünistler, Sverdlov örneğinden esinlenerek bolşevik tipte bir devrimci partiyi yaratma azmindedir. Sverdlov gibi, illegal çalışmanın ve polis baskısının kısıtlayıcı koşullarına inat kitlelerle parti arasındaki canlı bağı mekik gibi dokuyan devrimciler ancak bu amaç doğrultusundaki siyasal faaliyet içinde pişip olgunlaşacaktır.

"Dünya komünist devriminin tam zaferi"ne giden yolda olmazsa olmaz koşul olan bolşevik tipte bir partiyi yaratma ödevine Sverdlov kadar özveriyle ve en az onun kadar sebatla sarılmak gerekir. Onun hayatını verdiği partiyi yeniden yaratma mücadelesi Sverdlov gibi nice devrimciyi yaratacaktır. Bundan kuşquamuz yok; başka ödevimiz de yok.